

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
MATEŘSKÉ ŠKOLY SEDMIKRÁSKA
OLOMOUC, ŠKRÉTOVA 2.

MOTTO

„Člověk člověku v životě je vším,
nejvíce láskou, kterou nechce zpět.
Žijeme dny své s jejím tajemstvím,
které je chvíli domov,
chvíli svět.“

Jan Noha

„SVĚT OKOLO NÁS, SVĚT V NÁS“

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název školy:	Mateřská škola Sedmikráska Olomouc, Škrétova 2, příspěvková organizace
Právní forma školy:	příspěvková organizace samostatný právní subjekt, zřízen ke dni 1. 1. 1995
Ředitelka školy:	Mgr. Alena Kuželová
Zřizovatel:	Statutární město Olomouc, IČ : 00299308

Vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti:

- Hlavním účelem zřízení organizace je poskytování výchovy a vzdělávání.
- Předmět činnosti organizace je vymezen příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a prováděcími předpisy k němu.
- Příspěvková organizace vykonává činnost těchto škol a školských zařízení: mateřské školy, zařízení školního stravování.
- Příspěvková organizace zajišťuje stravování pro děti a žáky a závodní stravování vlastním zaměstnancům.
- Příspěvková organizace zajišťuje pořizování materiálu a služeb souvisejících s hlavním účelem zřízení organizace.

Okruhy doplňkové činnosti:

- zabezpečování praní prádla školám a školským zařízením

Škola sdružuje: **Mateřská škola, IZO 107 627 868**
Školní jídelna – výdejna, IZO 172 000 866

IČO: **619 899 08**

Adresa školy: **Mateřská škola Sedmikráska**
Škrétova 198/ 2
779 00 Olomouc 9

Spojení na školu: ředitelna, tel.,fax - 585 427 601
I. třída - 585 751 870
II. třída - 585 751 871

E-mailová adresa školy: msskretova@seznam.cz
Internetová stránka školy: www.sedmikraska.info

Kapacita dětí: **50**

Počet oddělení: **2 oddělení**

Název programu:	„SVĚT OKOLO NÁS, SVĚT V NÁS“
Zpracovatel programu:	Mgr. Alena Kuželová, ředitelka za spoluúčasti celého pedagogického kolektivu
Datum vydání programu:	30. 8. 2005
Poslední aktualizace:	24. 7. 2018 pod č.j.: MŠŠk 2002018
Účinnost programu po aktualizaci:	od 1. 9. 2018

Školní vzdělávací program je zpracován se záměrem dlouhodobější vize jeho plnění. Zkušenosti z minulých roků však ukázaly, že jeho podoba nemusí být trvalá a konečná, může se měnit, vyvíjet a dotvářet podle aktuálních podmínek. Celý vzdělávací proces budou zároveň ovlivňovat partneři: hlavně děti a rodiče.

Z historie školy:

Škola byla původně zřízena pro potřeby zaměstnanců Moravských železáren jako tzv. závodní mateřská škola a zahájila svůj provoz 11. 12. 1965. K budově školy byl později přistaven druhý trakt, kde byly provozovány závodní jesle. V současné době je budova majetkem města Olomouce, které je také zřizovatelem školy. Po roce 1989 byly jesle zrušeny a v současnosti je tato část budovy městem pronajímána zdravotnickým subjektům.

Logo školy:

V rámci vytvoření a rozvoje vlastní identity jsme přijali logo a zároveň název školy:

SEDMIKRÁSKA

CHARAKTERISTIKA NAŠÍ ŠKOLY

VNĚJŠÍ PROSTŘEDÍ

Naše mateřská škola sídlí v samostatně stojící patrové budově nezastíněné ostatními stavbami, s vlastní okolní rozlehlou zahradou. Budova je vsazena do menšího sídliště činžovních domů, poblíž hlavních silničních tepen krajského a statutárního města Olomouce.

Budova je postavena do tvaru L a má typickou podobu moderních staveb budovaných v 60. letech 20. stol. – panelový charakter s plochou střechou, řadou oken, účelnými a jednoduchými architektonickými prvky. Budova je průběžně dobře udržována a modernizována - byla vyměněna střešní krytina, byla osazena nová okna a dveře, zmodernizován hlavní vstup do budovy.

Výhodou školy je dobrá dostupnost pro rodiče ze zastávek městské hromadné dopravy (autobusu i tramvaje) i možnost příjezdu automobilovou dopravou; blízkost středu města a zároveň umístění v zeleni zahrad, bokem hlavního provozu a v sousedství městského parku. Zároveň však její umístění při vedlejší cestě v zahradách znamená částečnou nevýhodu, protože je schována a skryta zraku veřejnosti. Tuto nevýhodu se snažíme kompenzovat snahou o zviditelnění školy reklamou (výstavky výtvarů dětí a informační letáky či nástěnky o škole na veřejných místech, internetové stránky školy apod.) a vlastní činností (dny otevřených dveří, účastí v soutěžích apod.).

V blízkém okolí, v okruhu 800 m se nacházejí další čtyři mateřské školy, dvě směrem k centru města a dvě směrem k okrajové části města.

VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ

Budova je celkově nadprůměrná svými velkými prostory, na dobu svého vzniku spíše netradičními. Vnitřní prostory jsou ze všech stran prosvětleny řadami oken; třídy, herny i šatny dětí jsou velké, prostorné a vzdušné.

V přízemí se nachází vstupní hala, ředitelna, WC zaměstnanců, samostatné šatny I. a II. třídy, samostatná víceúčelová učebna, šatny zaměstnanců, I. herna a třída, sklad lehátek, umývárna a WC dětí, kuchyňka I. třídy, přípravná jídelna, šatna pracovníků výdejny jídel, sklad, výtvarný kabinet.

V 1. poschodí se nachází II. herna a třída, sklad lehátek, umývárna a WC dětí, kuchyňka II. třídy, sborovna.

Ve sklepních prostorech jsou sklady, prádelna a žehlárna, sušárny, úklidová místnost, šatna a WC pradelny.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

Dostatečně velké prostory tříd, heren a zahrady nám umožňují vytváření hrových a pracovních center i míst pro odpočinek nebo rušnější pohybové aktivity, a také jejich aktuální obměnu či vytváření nových center v průběhu školního roku podle složení třídy, situace, požadavků a nápadů dětí i učitelů. Třídy a herny tak neustále mění svoji podobu. Škola dětem nabízí např. kouty pro rozvoj tvořivých činností a experimentaci s materiálem, kouty pro dramatické vyjádření, pokusné a ověřovací činnosti, literární kouty, centra pro napodobivé hry – domácnost, obchod, nemocnice, pošta, doprava apod., centrum pohybových aktivit. Všechny tyto herny („dílny“) svým uspořádáním a obsahem podporují aktivitu dětí potřebnou pro rozvoj všech oblastí jejich jedinečné osobnosti: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální, a umožňují dětem spontánní pohybový projev.

Aby prostředí podporovalo aktivitu, iniciativu a samostatnost dětí dbáme na: dostupnost materiálů a pomůcek jejich umístěním ve výškové úrovni dětí a jejich viditelném označení pro rychlou orientaci dětí, na bezpečnost a hygienu prostředí, na variabilitu – možnost obměny prostředí společně s dětmi, na podnětnost a estetiku prostředí.

Vybavení budovy:

- nový nábytek a osvětlení ve třídách, hernách a šatnách dětí, vyhovující současným hygienickým normám,
- nová sanitární zařízení, vyhovující současným hygienickým normám,
- výdejna jídla a kuchyňky obou tříd podle příslušných norem,
- samostatná víceúčelová učebna,
- nové koberce a podlahoviny v celé budově
- nadstandardní TV náčiní a náradí (trampolína, švédská bedna, balanční a rehabilitační náradí, ping-pong),
- 2 klavíry, dětské hudební nástroje, Orffovy rytmické nástroje, didaktická technika,
- dětské námětové sestavy (kuchyňka, pokojíček, obchod...),
- PC, tablety (I-pady), přístup k internetu,
- kvalitní hračky a učební pomůcky (tematické sestavy LEGO DUPLO, hračky z přírodních materiálů...),
- obsažná a stále doplňovaná knihovna dětská i odborná.

Zahrada je světlá, se vzrostlým živým plotem a stromy, vybavena: dvěma pískovišti s gumovými obrubníky (2014), dřevěnou stínící pergolou (2017), skluzavkou s věžičkami a umělým dopadovým povrchem (2004, 2018), kopcem na zimní sportování (2005), zahradním domkem na hračky a náradí (2005), dřevěným hracím domečkem (2006), plastovými (prolézací potrubí - 2008), dřevěnými a kovovými herními prvky (lanová dráha – 2011), hrací 3D pryžovou plochou s mlhovištěm, nerezovým pítkem (2016) a venkovní trampolínou (2017). Ve dvoře školy – herní a dopravní hřiště s gumovým povrchem 13 x 8 m (2014), kontejnerový domek na náradí a sběr papíru (2014). V roce 2018 jsme v budově uvedli do provozu školní dílnu na polytechnické vzdělávání – v prostorách víceúčelové učebny..

Záměry do dalšího období: vyměnit podlahovou krytinu v šatnách – sjednotit bezbariérové výšky podlah v jednotlivých místnostech, modernizovat obsah školní knihovny pro děti, instalovat na školní zahradě další pohybové hrací prvky a modernizovat stávající, přizpůsobit hygienické zařízení pro vzdělávání 2-3 letých dětí. Zateplení budovy a výměna střechy za sedlovou, oprava pojízdných i pochůzných komunikací v areálu školy – ve spolupráci se zřizovatelem.

Životospráva

Strava pro děti je do naší školy dovážena ze Školní jídelny Helsinská 11. Dětem se podává pestrá a vyvážená strava, zajišťující splnění fyziologických potřeb dětského organismu. Časový odstup jednotlivých jídel nepřesahuje 3 hodiny, při výdeji jídla dbáme na dodržení hygienickými předpisy stanovené teploty – v případě potřeby jídlo přehříváme. Děti mají možnost ovlivnit velikost své porce.

Dodržujeme pitný režim dětí – děti mají k dispozici: ve třídách po celý den šťávu či čaj a pitnou vodu, na školní zahradě sebeobslužné dětské pítka. Děti jsou učitelkami pobízeny k průběžnému pití po celý den.

Spontánní pohyb je podporován při všech činnostech během celého týdne. Jeden až dva dny v týdnu jsou věnovány hlavně „pohybu“ formou intenzivní tělesné výchovy – zpravidla je pohybovým dnem pondělí. Dále je každý den zařazována pohybová chvilka. Tělesná výchova probíhá jak v budově MŠ, tak na školní zahradě, či na vlastním školním hřišti (v závislosti na počasí).

V době poledního odpočinku děti do spánku nenutíme, respektujeme jejich biologické potřeby, pokud děti neusnou, mohou pouze odpočívat, prohlížet si knížku nebo provádět podobné klidové činnosti. Děti ve věku 5-7 let se v této době mohou věnovat činnostem zaměřených na rozvoj dovedností a schopností potřebných pro vstup do základní školy nabízených učitelkou, např. procvičování grafomotorických dovedností. Tyto aktivity jsou organizovány tak, aby nerušily děti s potřebou spánku nebo odpočinku.

Záměry do dalšího období: pobízet i neaktivní děti k dodržování pitného režimu, nadále spolupracovat se školní jídelnou na zlepšení rozmanitosti a pestrosti skladby jídelníčku, každodenním podáváním čerstvého ovoce či zeleniny.

Psychosociální podmínky

Všichni pracovníci školy se podílejí na vytvoření rodinného prostředí tak, aby se děti cítily dobře, spokojeně a bezpečně. Učitelé respektují potřeby dětí. Nově příchozím dětem a jejich rodičům nabízíme „předadaptační“ a „adaptační program“, aby si děti na prostředí školy zvykaly postupně a dle svých možností. Na začátku každého školního roku děti samy ve spolupráci s učitelkou určují a slovně konkretizují pravidla soužití ve skupině – ve své třídě, tato pravidla vyvozují samy ze svých zkušeností a zážitků, ze záměrně učitelkou navozených hrových situací. Pravidla se pak snaží po celý školní rok dodržovat a vzájemně kontrolovat jejich dodržování. Třídní pravidla jsou zveřejněna i pro rodiče vyvěšením na nástěnkách, či na jiném přístupném místě. Po domluvě s učitelkou mají děti možnost setkávat se mezi sebou v obou třídách, účastnit se přípravy školních akcí a tradic.

Znakem vnitřního režimu školy je naplnění potřeby svobody a řádu, rovnováha ve vzájemném působení volnosti a disciplíny. Pedagog je v naší škole chápán jako autorita, která je dítěti spíše partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě k poznávání, respektuje to, že každé dítě má právo být jiné. Každé má právo projevit se jako jedinečná osobnost, rozvíjet se a učit se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. V našem zájmu je, aby byla přiměřeně náročná, snadno pochopitelná, tematicky blízká a prakticky využitelná. Plánování činností vychází z potřeb a přání dětí a aktuálního stavu složení dětského kolektivu. Dítě má však také právo neúčastnit se nabízené činnosti a být pouze pozorovatelem.

Záměry do dalšího období: motivovat průběžně děti k dodržování pravidel soužití po celý školní rok, využívat souběžného působení učitelk ve třídě k vyšší míře individualizace vzdělávání.

Organizace

Organizačním prostředím rozumíme uspořádání života a dne v naší škole. Představuje pružný denní řád, v kterém jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní činnosti dětí a činnosti řízené pedagogem. Obvyklý denní program a je zpracován v Rámcovém režimu dne, který je součástí Školního řádu. Režim dne je flexibilní, uvedené časy jsou orientační a mohou být učitelkami ve třídě upravovány podle aktuálních potřeb a okolností, podle individuálních potřeb dětí zapsaných ve třídě.

Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, preventivní logopedické aktivity (dechové, artikulační cvičení, gymnastika mluvidel). Děti vedeme k samostatnosti - mají možnost podílet se na přípravě ke stolování (mohou si namazat chleba pomazánkou, nalévat si polévku, pít, pomáhat kamarádovi, určovat si množství jídla), samostatně používat hygienické zařízení, samostatně používat, chystat, měnit i uklízet jednotlivé dílny (herní a pracovní kouty) - a podněcujeme je k vlastní aktivitě a experimentování (mohou vyjádřit svůj názor, nalézat různá řešení, ověřovat si získané poznatky a dovednosti v praxi).

Při plánování výchovně vzdělávací činnosti vycházejí pedagogové z individuálních potřeb, zájmů a možností dětí v jejich třídě.

Záměry do dalšího období: zapojovat děti do organizace činností a do jejich plánování, posilovat jejich důvěru ve vlastní schopnosti.

Řízení mateřské školy

Náš pracovní tým pracuje na základě demokratických principů, snažíme se o pozitivní přístup, vzájemně spolupracujeme. Ke své práci vždy využíváme zpětné vazby ze svého okolí – vítáme náměty a doporučení rodičů. Rodiče mohou využít i anonymní způsob: „schránku důvěry“, umístěnou v hale školy.

Škola má vytvořený funkční informační systém - vzhledem k malému pracovnímu kolektivu je vnitřní informační systém založen na vzájemné přímé komunikaci. Tok informací mezi zaměstnanci školy předávaných formou komunikace je podmíněn organizačním schématem školy (ředitelka - učitelky, ředitelka – provozní pracovnice, nebo pracovnice pověřená zastupováním ředitelky – učitelky, provozní pracovnice).

Systém obsahuje: průběžnou vzájemnou každodenní komunikaci a předávání si poznatků a informací, vztahujících se k naší práci, setkání, schůzky a porady zaměstnanců (formální i neformální), včasné poskytování periodického pedagogického a jiného tisku a literatury zaměstnancům, volně přístupné základní dokumenty školy, včasné seznamování zaměstnanců s dokumenty právního charakteru.

Ředitelka podporuje a motivuje všechny členy pracovního týmu ke spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Plánování výchovně vzdělávací práce pedagogů a chodu MŠ je funkční, vychází z předešlé analýzy a využívá zpětné vazby. Zaměstnancům je ponechán dostatek pravomocí a je respektován jejich názor. Práce všech zaměstnanců je průběžně vyhodnocována. Z výsledků evaluační a kontrolní činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Ředitelka vypracovává ŠVP PV ve spolupráci s ostatními učitelkami i provozními zaměstnanci, který je dle potřeby doplňován.

Spolupracujeme se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s mateřskými a základními školami v našem nejbližším okolí, s odborníky (školská poradenská zařízení, logoped..).

Záměry do dalšího období: zamýšlet se nad vhodnými způsoby vedení pracovního týmu - zvláště způsobem motivace.

Personální a pedagogické zajištění

Počet a složení zaměstnanců školy:

4 pedagogické pracovnice (ředitelka, učitelky)

3 provozní pracovnice (školnice, uklízečka, prادلena).

Naši pedagogové mají předepsanou kvalifikaci pro předškolní vzdělávání a stále se průběžně vzdělávají. Základním požadovaným rysem našich pedagogů je profesionalita, aktivní zájem o práci a o další vzdělávání ve svém oboru, komunikativnost, empatie a vstřícnost. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Služby pedagogů jsou v naší škole organizovány tak, že je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou hodin, dětem je tak zajištěna optimální pedagogická péče.

Škola provozuje úspěšně doplňkovou činnost praní prádla a využívá zisku ke zlepšení svých finančních možností.

Záměry do dalšího období: stabilizovat provozní i pedagogický tým na delší období.

Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou hlavními partnery školy. Mají možnost podílet se na dění ve škole, účastnit se po vzájemné domluvě našich programů.

Pracovníci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich vnitřních záležitostech.

Informační systém mezi zaměstnanci a zákonnými zástupci: dokumenty školy dostupné na informační tabuli ve škole, zpřístupňování aktuálních informací na nástěnkách školy a na webových stránkách školy, průběžná vzájemná každodenní komunikace, včasné oznamování termínů schůzek s nabídkou účasti, setkávání a schůzky s rodiči (formální i neformální), pobyt spolu s rodičem ve třídě, účast rodičů na akcích školy (vánoční a velikonoční dílny, společná hraní), průběžně zpřístupňované výsledky práce – výtvary dětí – v areálu školy, možnost zapůjčení odborného pedagogického tisku a literatury. Pedagogové jednotlivých tříd v pololetí zvou rodiče na individuální konzultace o výsledcích vzdělávání jejich dítěte. Škola po zápisu nabízí rodičům možnost navštěvovat školu s dítětem ještě před jeho nástupem.

Již tradičně se rodiče se svými dětmi každoročně účastní soutěže ve sběru papíru, a pomáhají tak finančně škole k nákupu kvalitnějších učebních pomůcek a materiálu.

Využíváme také nabídek rodičů při plánování tematických celků a projektů, při doplňování výtvarného a hygienického materiálu, při opravách školního vybavení a další pomoc dle potřeb školy.

Záměry do dalšího období: vést rodiče k pravidelnému sledování informačních nástěnek, spolupracovat s rodiči při plánování projektů a témat vzdělávání - i nadále aktivně zapojovat rodinné příslušníky do výchovně vzdělávací práce s dětmi. Získávat od rodičů dětí, odcházejících do základní školy, zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných. Základní povinné podmínky pro předškolní vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadané jsou stanoveny zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy. Kromě těchto podmínek je nutné brát v úvahu ještě podmínky další, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dítěte předškolního věku (ty jsou formulovány v RVP PV), a zároveň i ty, které jsou dány jeho speciálními potřebami. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle specifických potřeb každého dítěte.

Škola při vzdělávání dítěte s přiznaným podpurným opatřením upravuje podmínky podle aktuálních potřeb. Mateřská škola má kontaktní osoby na školské poradenské zařízení, které využívá ke konzultaci a spolupráci na úpravě těchto podmínek.

Obecné podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných (podle druhu a podle stupně přiznaného podpurného opatření):

- vzdělávací program je přizpůsoben v rozsahu individuálních možností dítěte – je vytvářena nabídka alternativních (zvládnutelných) aktivit,
- pedagogové přizpůsobují dítěti vzdělávací metody a prostředky, obsah a organizaci vzdělávání,
- pro dítě je zpracován plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán,
- je zabezpečeno stálé stimulující prostředí školy, je zajištěno zklidňující prostředí,
- je aplikován důsledný individuální přístup pedagoga, popřípadě asistenta pedagoga,
- realizuje se vždy úzká spolupráce s rodiči a s příslušnými odborníky, využívá se v potřebné míře služby školského poradenského zařízení,
- jsou pořízeny a využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky, hračky a materiály,
- pracovníci školy svým profesionálním postojem vytváří podmínky pro pozitivní přijetí dítěte kolektivem i nejbližším okolím,
- vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému,
- o dětech je vedena průběžná dokumentace.

Záměry do dalšího období: intenzivní vzdělávání pedagogů v oblasti inkluzivního vzdělávání a v oblasti vzdělávání nadaných dětí, pořídit logopedické pomůcky, pořídit didaktické pomůcky pro děti s vývojovými poruchami.

Podmínky vzdělávání dětí mladších tří let

Škola při vzdělávání dítěte mladšího tří let upravuje podmínky podle aktuálních skutečných potřeb. V případě vzdělávání dětí mladších tří let škola přijímá opatření týkající se zajištění vhodných bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, věcných a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání, financování a spolupráce.

Věcné a hygienické podmínky

Prostředí je přizpůsobeno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne – úprava členitosti herního prostoru, zřízení odpočinkového koutu. Jsou používány hračky a didaktické pomůcky, školní nábytek (ergonomické parametry), zahradní vybavení školy vzhledem

k věku dětí. Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů). Navíc jsou do hygienických místností pořízeny dětské nočníky (zajištění jejich uskladnění, mytí a dezinfekce), přebalovací stůl, úložné prostory na pleny a náhradní oblečení, koš na použité pleny. Je dobudováno umyvadlo pro dospělé. Záměry: doplnit stávající hračky a didaktické pomůcky pro věkovou kategorii 2 – 3 let doplnit školní nábytek (uzavíratelné skříňky, sedací nábytek), hrací prvky na zahradě, pro zajištění osobní hygieny dětí pořídit: nočníky, přebalovací stůl a odpadkový koš s nožním ovládáním, police či skříňky na ukládání plenek a vlhčených ubrousků, krémů či zásypů, náhradního oblečení, dobudovat v umývárně příruční umyvadlo (dle aktuálních potřeb a podmínek).

Životaspráva a stravování

Škola vytváří podmínky pro úspěšnou adaptaci dítěte do prostředí mateřské školy – úzkou spoluprací s rodinou. V oblasti životasprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí, a to zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí.

Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Děti mladší 3 let jsou zařazovány do skupiny strážníků (3 – 6 let) uvedené v Příloze č. 1, vyhlášky o školním stravování. Množství stravy poskytované pro tyto děti je vhodné přizpůsobit podle jejich individuální potřeby. Záměry: zpracovat adaptační program pro děti dvouleté (dle aktuálních potřeb a podmínek).

Psychosociální podmínky

V oblasti psychosociálních podmínek je upraven denní režim tak, aby děti měly - dostatek času na realizaci činností, stravování a hygieny a více klidu (odpočinek během dne). Ve spolupráci s rodinou je preferována adaptace dítěte postupným „dávkováním“ pobytu dítěte v mateřské škole.

Pro děti je nastaveno bezpečné, stálé a jisté prostředí, respektující jejich aktuální potřeby. Personál, pracující s dětmi, je stálý (nemění se), používá vlídnou a trpělivou komunikaci. Jsou nastavena jednoduchá a srozumitelná pravidla soužití. Dětem je poskytnut dostatečný čas pro adaptaci a je jim umožněno pro pocit jistoty nosit si vlastního „mazlíka“ (hračku).

Záměry: zbudovat klidovou zónu (kout), zpracovat adaptační program pro děti dvouleté (dle aktuálních potřeb a podmínek).

Personální podmínky

Pedagogové splňují kvalifikační předpoklady pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Souběžné působení dvou pedagogů, pomoc chůvy a nepedagogického

personálu a zároveň snížení počtu dětí ve třídě je rozhodující podmínkou pro vzdělávání dětí od dvou let.

Záměry: respektovat počet dětí ve třídě – snížit počet dětí na jednoho pedagoga (dle aktuálních potřeb a podmínek).

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání a plánování veškerých činností vychází z potřeb a zájmů dětí – přizpůsobuje se jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Vzhledem k malému typu mateřské školy jsou děti mladší tří let zařazovány do obou heterogenních tříd. V souladu s právními předpisy zohledňujeme počet dětí ve třídě mateřské školy.

Záměry: zpracovat program (obsah) vzdělávání pro 2-3 leté děti (dle aktuálních potřeb a podmínek).

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Při zvýšení počtu dětí při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy.

Je zajištěno, aby se děti mladší 3 let vzdělávaly nejvýše ve druhém nadzemním podlaží. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Záměry: bezpečnostní podmínky jsou plně zajištěny.

PRÁVA A POVINNOSTI ÚČASTNÍKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Práva a povinnosti dětí:

- individuálně uspokojovat své tělesné a psychické potřeby,
- vykonávat samostatně činnosti související se sebeobsluhou,
- užívat spontánně prostředí celé třídy za předpokladu dodržení smluvených pravidel,
- účastnit i neúčastnit se aktivit nabízených učitelkou nebo ostatními dětmi,
- nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost,
- podílet se na plánování programu a rozhodování ve společných záležitostech,
- vyjadřovat svůj názor, naslouchat názorům jiných, hledat společná řešení,
- podílet se na vytváření a respektování společných pravidel soužití,
- dodržovat smluvená pravidla soužití,
- chovat se tak, aby svým chováním či jednáním neohrožovalo bezpečnost svoji ani bezpečnost jiných dětí, neomezovalo svobodu ostatních dětí.

Práva a povinnosti zákonných zástupců dětí:

- mají právo na informace o svých dětech,

- být seznámeni se základními materiály pro výchovně vzdělávací práci – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, Školní vzdělávací program, vyjadřovat svůj názor ke Školnímu programu a podílet se na jeho dotváření,
- mají právo být seznámeni se Školním řádem a povinnost dodržovat jej,
- znát a respektovat pravidla soužití, která ve škole platí,
- před nástupem dítěte do školy i po nástupu využívat předadaptačního a adaptačního programu školy,
- při pobytu ve třídě pozorovat nebo se účastnit činností,
- zapojit se do života školy, navrhnout změny, konzultovat nápady,
- komunikovat a spolupracovat s učitelkou svého dítěte a ostatními pracovníky školy,
- konzultovat s učitelkou svého dítěte potřebné poznatky, cíle jeho výchovy a postup jak je podporovat,
- využívat informační systém, účastnit se schůzek, společných akcí,
- podávat stížnosti, oznámení, podněty,
- využívat schránku důvěry, dotazník,
- navrhnout další možnosti.

Podrobnosti k výkonu práv a povinností zákonných zástupců dětí ve škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky upravuje Školní řád.

Práva a povinnosti učitelek:

- znát a aplikovat dokumenty naší školy,
- znát a respektovat Školní řád,
- podílet se na tvorbě a realizaci dokumentů školy,
- seznamovat se se základními právními dokumenty a legislativou týkající se předškolního vzdělávání, tyto normy dodržovat a plnit,
- vyjadřovat „nahlas“ svůj názor, řešit včasné a konstruktivně problematické situace,
- účastnit se participace na řízení školy, vytváření informačního systému,
- podílet se na vytváření vzorce chování, který děti napodobují,
- vychovávat a vzdělávat svěřené děti ke zdravému způsobu života na úrovni biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální,
- poznávat děti (zaznamenávat a vyhodnocovat projevy a chování dětí), tyto poznatky využívat ke zkvalitnění své práce a ve prospěch dětí,
- poskytovat poradenskou činnost,
- celoživotně se vzdělávat,
- užívat metody efektivní komunikace se všemi zúčastněnými.

Ostatní pracovníci školy:

- totéž jako učitelka, mimo její roli diagnostickou a poradenskou.

Práva a povinnosti ředitelky:

- vytvářet podmínky k rozvoji a aplikaci školního programu,
- nést odpovědnost za vytváření koncepce rozvoje s využitím podnětů všech zúčastněných,
- umožňovat adekvátní účast všech na řízení,
- naslouchat, přijímat podněty ode všech, napomáhat vzájemné komunikaci,
- řešit problémy a napomáhat řešení problémů,
- motivovat svým příkladem všechny zúčastněné k práci na svém osobním rozvoji a celoživotním vzdělávání.

ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Do mateřské školy jsou přijímány zpravidla děti ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2 let - pokud to dovolují podmínky školy.

Zápis dětí do mateřské školy na následující školní rok probíhá v termínu, který určí ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem školy v období od 2. května do 16. května. Zákonní zástupci jsou o termínu vyrozuměni na webových stránkách mateřské školy a na vývěsce v budově školy. Ředitelka školy stanovuje pro zápis kritéria s bodovým hodnocením. Bodové hodnocení má zaručit přednost dítěte staršího před mladším. Kritéria se použijí v případě, že počet přihlášených dětí do mateřské školy převyšuje počet volných míst – v pořadí od většího počtu získaných bodů k menšímu. Během zápisu je přijato tolik dětí, kolik umožňuje kapacita mateřské školy. Do mateřské školy se přijímají děti řádně očkované podle § 50 zákona č.258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, (toto ustanovení se netýká dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné). Při nástupu dítěte ředitelka může vydat rozhodnutí o zkušebním pobytu dítěte k ověření schopností dítěte přizpůsobit se podmínkám mateřské školy. Tato zkušební doba může být až 3 měsíční.

O přijetí dítěte se zdravotním postižením rozhoduje ředitelka na základě žádosti zákonného zástupce, vyjádření a doporučení pediatra, odborného lékaře a příslušného školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Děti mohou být přijímány i v průběhu školního roku v případě, že má mateřská škola volné místo. Na případná uvolněná místa se nevyhlašuje v průběhu roku samostatný zápis.

Podrobnosti věcného organizačního uspořádání školy jsou obsaženy v Organizačním řádu školy (příloha č. 1).

Charakteristika a organizace vzdělávání v jednotlivých třídách

Naše škola je dvoutřídní. Oddělení jsou věkově heterogenní – v obou jsou zařazeny děti ve věku od 3 do 7 let v přiměřeně stejném počtu. V každé třídě je zapsáno zpravidla 25 dětí a s dětmi pracují vždy dvě kvalifikované pedagogické pracovnice.

Děti, které jsou v posledním ročníku mateřské školy, jsou specificky vzdělávány ve specifických dovednostech, které jsou právě aktuální v daném věku a jsou žádoucí pro zahájení školní docházky.

Hlavní charakteristika a zaměření jednotlivých tříd se neliší, obě třídy jsou zaměřeny podle vymezení školního vzdělávacího programu. Všechny speciální programy školy jsou realizovány v obou třídách. Odlišné je pouze umístění v budově, název třídy a ladění interiéru do barvy červené či žluté.

Ve zvýšeném přízemí se nachází I. třída s názvem: **BERUŠKY**.

V I. patře se nachází II. třída s názvem: **VČELKY**.

Pokud to dovolují aktuální podmínky, jsou děti zařazovány do tříd na základě přání rodičů (sourozenci, známí...).

Obě třídy při společných aktivitách školy vzájemně spolupracují (akce školy, výlety, vycházky, soutěže...).

Rámcový denní režim v obou třídách:

- 7.00 – 8.50** příchod dětí do mateřské školy, předání dětí pedagogickým pracovníkům, děti již přítomné v MŠ vykonávají spontánní zájmové aktivity, hry, individ. logopedickou prevenci, pohybové aktivity (řízená tělovýchovná chvilka), aktivity dětí řízené pedagogem (individuální, skupinové)
- 8.50 – 9.20** průběžná samoobslužná přesnídávka podle potřeb dětí, osobní hygiena
- 9.20 – 9.50** motivace, didakticky cílené činnosti dle týdenního tematického plánu, sebehodnocení, vzájemná diskuze a výběr námětů pro další činnosti (aktivity řízené pedagogem - individualizovaná, skupinová a frontální práce s dětmi)
- 9.50 – 11.50** osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, v případě nepříznivého počasí náhradní činnost, v letních měsících již dříve – od 9.20 hod.
- 11.50 – 12.30** společný oběd, osobní hygiena, čištění zoubků, převlékání do pyžam
- 12.30 – 14.10** pohádka před spaním, společný čas relaxace, klidu a odpočinku, klidové činnosti s tematickým zaměřením pro nespící děti
- 14.10 – 14.30** osobní hygiena, odpolední svačina
- 14.30 – 16.30** volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogem, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí pobyt na školní zahradě.

Ráno a odpoledne, v okrajových částech provozu, jsou třídy spojeny.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek v každé třídě:

Berušky: jeden týden – ranní a dopolední spontánní a řízené aktivity, přesnídávka, dopolední didakticky cílené činnosti, druhý týden – pobyt venku, oběd

Včelky: po celý rok - dopolední didakticky cílené činnosti, pobyt venku, oběd.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

FILOZOFIE NAŠÍ ŠKOLY, JEJÍ VÝCHODISKA

Východiska současného předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání v mateřské škole v našem státě vychází v současnosti zejména z této platné legislativy:

- z Úmluvy o právech dítěte
- z Národního programu rozvoje vzdělávání v České republice, tzv. Bílé knihy
- ze Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění
- z Vyhlášky MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění
- z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, MŠMT, Praha 2018, s účinností od 1. 1. 2018, který je základním pedagogickým dokumentem vymezujícím státem stanovený rámec předškolního vzdělávání

- z materiálu „Konkretizované očekávané výstupy RVP PV“, č.j. MŠMT-9482/2012, s účinností od 1. 9. 2012, který upřesňuje požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat.

Východiska našeho Školního vzdělávacího programu

Vycházíme z národního kurikula – **Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání** (dále jen RVP PV) jako základního pedagogického dokumentu, který stanovuje požadavky na výchovu a vzdělávání v mateřských školách.

Hlavními rámcovými cíli (záměry) jsou:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení hodnot
3. získání osobnostních postojů

Hlavními klíčovými kompetencemi jsou:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

(dle RVP PV, 2017)

Školní program zároveň obsahuje vlastní záměry a cíle s využitím prvků jiných schválených a doporučených vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání a to zejména:

1. **Kurikula podpory zdraví v mateřské škole**, jehož filozofickým základem je holistické pojetí zdraví, které klade důraz na celistvost a souvislosti a uznává úlohu subjektivního pocitu zdraví – pohody.

2. Programu **Začít spolu**, který vychází z konstruktivistické pedagogiky. Tento pedagogický směr vychází z předpokladu, že vlastní poznání si děti budují – konstruují samy na základě svých zkušeností a jejímž cílem je, aby se každé dítě podílelo na výstavbě svého vlastního poznání a nebylo pouze pasivním příjemcem informací.

Filozofie našeho vzdělávacího programu

Osobnostně rozvíjející model, který klade důraz na rozvoj možností a vlastní potenciál dětí, založený na humanistických a demokratických principech vzdělávání.

DLOUHODOBÉ CÍLE A ZAMĚŘENÍ NAŠÍ ŠKOLY

To, jak se dítě v mateřské škole cítí a co prožívá, má z hlediska úspěšnosti jeho vzdělávání klíčový význam. V první řadě se musí cítit spokojené a v bezpečí a teprve pak se může zdravě rozvíjet a efektivně učit. Pokud nejsou vytvořeny takové podmínky, jež by umožňovaly uspokojení všech okruhů přirozených potřeb dětí, pak se nemohou ani děti efektivně vzdělávat a učitelky efektivně poskytovat vzdělání. Pokud např. není dítě uznáváno, cítí se poníženo a těmito pocity je potom ovlivňováno i jeho veškeré vnímání ve skupině a jeho další rozvoj. Předpokladem dosažení žádoucích cílů vzdělávání je v první řadě uspokojování potřeb dítěte. Potřeba je nárokem jednotlivce vůči prostředí. Patří sem základní biologické potřeby, základní psychické potřeby (vědomí vlastní identity, potřeba jistoty, smysluplnosti světa, náležitý přívod informací), základní sociální potřeby (přijetí dítěte, potřeba lásky a bezpečí) a základní vývojové potřeby (potřeby vedoucí k činnostem, jimiž se jedinec sám rozvíjí), (podle Dunovského, 1999).

Budeme proto vytvářet pro děti ve vzájemné součinnosti všech zúčastněných prostředí správně fungující „velké rodiny“; prostředí umožňující psychický, sociální i pohybový rozvoj dětí; prostředí vzájemné komunikace, porozumění a úcty, spokojenosti, bezpečnosti a pohody. Tohoto prostředí pak budeme plně využívat k progresivnímu a bezproblémovému rozvoji dětí v jedinečné osobnosti.

Dlouhodobým cílem ve formě výstupu je

Svébytná, zdravě sebevědomá a samostatná osobnost dítěte s rozvinutými vyššími city mravními a estetickými, se schopností aktivně se zapojit do dalšího vzdělávání a do života současné i budoucí společnosti.

Prostředky realizace:

- vzdělávání dětí v podnětném a přátelsky „rodinném“ prostředí
- poskytování dostatku prostoru ke spontánnímu a volnému pohybu, k pohybovým aktivitám, vytváření zdravých a správných životních návyků
- poskytování dostatku prostoru a podmínek k rozvoji tvořivosti, samostatnosti, k seberealizaci a uplatnění
- otevřenost a vstřícnost vnějšmu sociálnímu prostředí
- rozvoj identity a image školy
- vzdělávání a odborný růst pracovníků
- modernizace zařízení a vybavení školy, vyhovující současným normám a trendům
- modernizace zahrady a jejího zařízení
- modernizace technického zázemí.

Zaměření – dílčí cíle naší školy

1. Osobnostní rozvoj dítěte s důrazem na oblast mravní a estetickou

- podpora a rozvoj spontánních hrových činností a aktivit,

- utváření žádoucích vlastností pomocí citových podnětů,
- podněcování vzniku dětských přátelství, citových kontaktů s učitelkou a dětmi, pěstování vzájemných přátelských vztahů, prostředí vzájemné komunikace,
- podpora a rozvoj individuálních schopností a zájmů dítěte,
- utváření vlastního estetického názoru a vkusu předkládáním dostateku estetických podnětů, rozvoj schopnosti vytvořit si vlastní pohled na okolní svět a respektu k názorům druhých - tolerance, vycházet z citových podnětů a prožitků, z přírody,
- rozvoj estetického cítění, vnímání a vlastní tvůrčí činnosti vhodnými podněty pohybové, hudební, literární, dramatické a výtvarné podoby.

2. Rozvoj pohybových schopností a dovedností, odolnosti organismu

- rozvoj lokomočních, motorických a koordinačních schopností dětí, aerobní zdatnosti, rychlosti, síly, vytrvalosti a přesnosti v průběhu celého pobytu dítěte v naší škole,
- vytváření podmínek k vlastnímu volnému spontánnímu pohybu dětí,
- podpora a motivace k pohybu, rozvoj odvahy a nebojácnosti,
- rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, koordinaci oko x ruka,
- podpora otužování vzduchem, vodou a sněhem přenášením činností do přírody, využíváním sezónních činností při koulování, klouzání, bobování, hrách s vodou.

3. Výchovně vzdělávací aktivity v širších kontextech

stálé a aktivní působení na děti v oblasti:

- vztahu k vlastní osobě a ochraně svého zdraví, vytvoření základu zdravého způsobu života pro celý následující život,
- ve vztahu k živé i neživé přírodě, hodnotám a výtvorům člověka, sounáležitosti k rodině, školní skupině, kraji, své vlasti a světa, globálního pojetí světa (environmentální výchova),
- vzájemné tolerance, posilování vlastního zdravého sebevědomí,
- rozvoje samostatnosti dětí ve všech oblastech lidského konání a myšlení.

Dílčí cíle naplňující každodenní činnosti:

- dodržování stanovených pravidel chování a bezpečnosti,
- hodnocení vlastního chování,
- kulturní stolování,
- samostatné provádění osobní hygieny a dalších sebeobslužných činností,
- dodržování základních společenských norem komunikace a chování.

Prostředky k dosahování cílů

Základním prostředkem naší výchovně vzdělávací práce je **hra**. Děti se nejlépe vyvíjejí, věnují-li se své přirozené činnosti – hře – celým srdcem. Při hře se nejefektivněji a nejlépe učí. Dítěti v procesu výchovy a vzdělávání poskytujeme podpůrnou atmosféru založenou na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání. Důraz klademe na úctu k dítěti, respekt a důvěru, orientaci na jeho vnitřní aktivitu, tvořivé síly, vlastní prožitky a zkušenosti.

Preferujeme a uplatňujeme tyto prostředky, metody a formy práce:

prostředky: samostatné tvořivé hry – spontánní manipulační hry, spontánní pohybové aktivity, námětové hry, dramatizační hry, pohybové hry, psychomotorické hry a cvičení,

hudebně pohybové hry, grafická cvičení, výtvarné hry, experimentování, situační hry, didaktické hry, odměna a hodnocení

metody: prožitkové učení hrou a činnostmi, kooperativní učení hrou a činnostmi, situační učení, spontánní sociální učení, rozhovor, vyprávění, diskuze, pozorování předmětů a jevů, předvádění (předmětů, modelů, činností), předvádění statických obrazů, práce s textem, nacvičování dovedností, metody výzkumné, metody problémového učení, metody hraní rolí, dramatizace, učení chybou a učení se dětí navzájem.

formy: řízené využití spontánních situací, řízené činnosti individuální, individualizované, skupinové a frontální.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podle konkrétních individuálních speciálních potřeb dítěte škola realizuje:

A. podpůrná opatření prvního stupně

- pedagog pověřený ředitelkou zpracuje pro dítě plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) nejpozději 2 měsíce od nástupu dítěte (pokud je to předem známo), či 2 měsíce od zjištění této skutečnosti
- po schválení PLPP ředitelkou s ním pedagog seznámí zákonné zástupce dítěte

B. podpůrná opatření druhého až pátého stupně

- vždy na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ) a ve spolupráci s příslušnými odborníky zpracuje pověřený pedagog pro dítě individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) do 1 měsíce od převzetí doporučení ŠPZ
- po schválení IVP ředitelkou a ŠPZ s ním pedagog seznámí zákonné zástupce dítěte.

Pověření pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují efektivitu a účinnost zavedených podpůrných opatření

Pedagogové vyvozují závěry a opatření pro další vzdělávací období – u PLPP ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte – u IVP ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a se ŠPZ, a to nejméně 1x za 5 měsíců.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

Na základě zjištění ŠPZ škola poskytne nadanému dítěti podpůrná opatření pro podporu a rozvoj jeho specifického nadání a talentu:

- dle potřeb a možností je náš vzdělávací program přizpůsoben mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněn nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí – a to především prostřednictvím zabezpečení pestré a bohaté denní nabídky činností specifických zájmů a schopností těchto dětí,
- rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována zejména: předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností, využitím vhodných didaktických pomůcek a materiálů, volbou vhodných metod a forem výuky, individuálním přístupem, nabízenými specifickými činnostmi,
- škola klade důraz na rozvoj sociální oblasti a oblasti návyků a sebeobsluhy, ve kterých mívají mimořádně nadané děti problém
- pedagog pověřený ředitelkou zpracuje na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán a seznámí s ním zákonné zástupce dítěte – do 1 měsíce od obdržení

doporučení ŠPZ

- pověření pedagogové průběžně sledují a vyhodnocují průběh vzdělávání, efektivitu zavedených podpůrných opatření
- pedagogové vyvozují závěry a opatření pro další vzdělávací období ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte a se ŠPZ, a to nejméně 1x za 3 měsíce.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů: jednoduchost a přiměřenost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte, smysluplnost a podnětnost. Respektujeme požadavky na rozvoj osobnosti dítěte, dbáme na soulad s jeho schopnostmi a možnostmi:

- dostatek podnětů k učení a radosti z něj,
- posilování sebevědomí dítěte a jeho důvěry ve vlastní schopnosti,
- vytváření prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi,
- stimulace rozvoji řeči,
- seznamování dětí se vším, co je důležité pro život,
- zdůrazňování významu vlastních aktivit,
- pomoc dětem, pokud ji potřebují,
- vytváření prostředí pohody a radosti z prožitého dne.

Pro děti mladší tří let je nejdůležitější **hra** – dítě se snažíme stimulovat vhodnými hračkami v nabídce, podněcovat k aktivní řeči. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

Ve vzdělávání převládají **spontánní činnosti** nad řízenými.

Nejčastěji uplatňujeme **individuální nebo skupinovou** formu činností.

Maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii: **situační učení, spontánní sociální učení na základě přirozené nápodoby, prožitkové učení, učení hrou a činnostmi, integrované učení, kooperativní učení.**

SPECIÁLNÍ PROGRAMY (PROJEKTY) A NABÍDKA ŠKOLY

Tradiční akce a rituály školy

Celoškolní

- aktivní účast v různých výtvarných soutěžích v průběhu roku,
- „Mikulášské zvonění“ – návštěva Mikuláše a čerta s nadílkou,
- „Vánoční zastavení“ - společné vyrábění dárků a posezení pracovníků, dětí a rodičů, partnerů školy, ochutnávka vánočního cukroví,
- lidové dramatizační činnosti, např. „Vynášení zimy“,
- „Svátky jara“ – společné vyrábění velikonočních ozdob s rodiči a dětmi,
- tematické karnevaly,
- besídky pro rodiče,
- výchovné programy se zvířátky (koně, psi..)
- školní poznávací výlet,
- dětský zábavný den ke Dni dětí,
- sportovní dětský den na zahradě (olympiáda),
- „Pasování“ – školní loučení s dětmi odcházejícími do školy

Třídní

- vítání týdne: např. „Procházka kolem rybníčku“,
- vítání dne: např. cvičení „Domeček“,
- společné hodnocení vlastního chování, úspěchů a neúspěchů
- vítání nových dětí, slavení narozenin a jmenin dětí,
- „Poznáváme přírodu“- výlety do okolí,
- neformální setkávání s rodiči – např. „Pojď si se mnou hrát“
- tematické týdny dle třídních vzdělávacích programů: barevný, pohádkový, písničkový, lesní, exotický, cestovatelský...

Speciální programy školy

Nedílnou součástí ŠVP PV jsou speciální programy školy, z nichž některé jsou stále některé se mohou měnit podle aktuálních podmínek jednotlivých školních roků:

Předadaptační a adaptační program

Školní preventivní program

Vzdělávací program – seznamování s anglickým jazykem

Program podpory logopedické prevence

Program environmentální výchovy

Program polytechnické výchovy a vzdělávání

Programy nejsou realizovány samostatně a odtrženě, ale jejich cíle jsou naplňovány průběžně a operativně podle podmínek v rámci integrovaných bloků školního programu v průběhu celého školního roku.

Program seznamování s anglickým jazykem a program podpory logopedické prevence je realizován pravidelně během aktuálních směn provádějících pedagogů.

Předadaptační a adaptační program je realizován ve spolupráci s rodiči a dle jejich zájmu, podle aktuální potřeby dětí a rodičů.

Naše škola dále nabízí:

- pro všechny děti navštěvující naši školu, a které projeví zájem a základní zručnost, netradiční výtvarné činnosti s netradičními výtvarnými materiály a pracovní manipulativní činnosti, v aktivitách nabízených učitelkami,
- pohybově – dramatizující činnosti (motivovaná cvičení, etudy a pásma s hudbou, pohádkami, básničkami, písničkami apod.) v aktivitách nabízených učitelkami,
- seznámení dětí se základy práce na tabletu,
- zajišťujeme ve spolupráci s odborníkem – logopedem - preventivní logopedickou depistáž (vyšetření) 1x za rok u dětí od 4,5 let,
- máme velké akvárium - společně chováme rybičky,
- na zahradě si pěstujeme zeleninu a kytičky,
- v létě se otužujeme v mlhovišti, v zimě využíváme umělého kopečku na naší zahradě k bobování a sáňkování.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah tvoří učivo v podobě integrovaných bloků (tematických okruhů či klíčových témat), které je základním východiskem pro projektování výchovně vzdělávací práce učitelek v obou třídách.

Klíčová témata školního vzdělávacího programu byla vytvořena za spolupráce celého pedagogického kolektivu školy a byla ověřena v dlouholeté praxi.

Názvy a počet klíčových témat jsou pro projektování **závazné**. Poskytují učitelkám dostatečně široký prostor pro vytváření podtémat, vlastních tematických částí, či začleňování vlastních třídních projektů.

Každé klíčové téma obsahuje:

charakteristiku bloku,

okruhy – oblasti poznání,

přibližný časový plán plnění (termín),

dílčí vzdělávací cíle (dále jen vzdělávací cíle),

očekávané dílčí výstupy - co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže (dále jen očekávané výstupy),

očekávané klíčové kompetence - cílové stavy - ke kterým kompetencím vývoj dítěte směřuje: kompetence k učení **kkU**, k řešení problémů **kkŘP**, komunikativní **kkK**, sociální a personální **kSaP**, činnostní a občanské **kČaO**),

a vzdělávací nabídku - konkrétní vymezení učiva, nabídka aktivit a činností.

Tyto údaje jsou pro učitelky **doporučující**, mají obecný a pomocný charakter – představují páteční nabídku pro jejich práci ve třídách. Učitelky mohou časový plán, vzdělávací cíle, očekávané dílčí výstupy a kompetence, vzdělávací nabídku jednotlivých klíčových témat pro potřeby svého projektování, dle svého uvážení a podle konkrétních potřeb a situací, upravovat, konkretizovat, doplňovat, vybírat jen některé, či je zcela nahradit jinými vhodnými. Je tak možné, že některé stanovené okruhy poznatků nebudou realizovány v jednom školním roce, ale např. v průběhu tří let – tedy v průběhu docházky dítěte do MŠ.

Učitelky při projektování v jednotlivých třídách využívají materiál „Konkretizované očekávané výstupy“, který doplňuje RVP PV a stanovují tak cílenou vzdělávací nabídku podle konkrétně zvolených vzdělávacích cílů. Konkretizované očekávané výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat. Vzdělávací cíle stanovené v ŠVP PV jsou formulovány pouze obecně, převážně jako záměry (co učitelka u dítěte podporuje). Vzdělávací cíle vycházejí z pěti oblastí předškolního vzdělávání:

1. Dítě a jeho tělo (d + tělo)

2. Dítě a jeho psychika (d + psych) - Jazyk a řeč

- Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Sebepojetí, city, vůle

3. Dítě a ten druhý (d + druhý)

4. Dítě a společnost (d + spol)

5. Dítě a svět (d + svět)

Tyto oblasti jsou činně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně jeden nedělitelný celek. Vzdělávací cíle z jednotlivých oblastí se prolínají, prostupují, vzájemně se podmiňují a doplňují, navazují na sebe, na některých místech se částečně překrývají. V rámci různých oblastí se tak, i když v jiných souvislostech, opakují.

Při stanovování vzdělávacích cílů jsme vycházely z klíčových témat našeho Školního vzdělávacího programu a z vlastních zkušeností, aby jejich posloupnost a návaznost odpovídala přirozenému průběhu školního roku, věkovým a vývojovým zákonitostem dětí.

Vzdělávací cíle jsou doplněny sledovanými vzdělávacími cíly ze speciálních programů školy: Školního preventivního programu a Programu environmentální výchovy.

Ve své pedagogické práci také stále průběžně sledujeme rámcové záměry, což je:

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení hodnot**
- 3. získání osobnostních postojů**

Učitelky ve třídách při projektování své práce vycházejí ze ŠVP PV, podrobněji rozpracovávají klíčová témata do podoby tematických částí, podtémat, či projektů formou:

- 1. konkrétního vymezení sledovaných vzdělávacích cílů** ve formě **záměrů** vzdělávání (co by měl pedagog v průběhu vzdělávání sledovat, co by měl u dítěte podporovat),
- 2. vymezení očekávaných výstupů formou klíčových kompetencí** (heslovitě),
- 3. konkrétního vymezení učiva a nabídky aktivit a činností,**
- 4. záznamu o časovém plnění plánovaných i neplánovaných aktivit a činností.**

Obsah a náplň těchto konkrétně vymezených údajů se bude odvíjet od zájmu, schopností, možností a potřeb konkrétních dětí a konkrétní skupiny. Proto jej učitelky budou plánovat maximálně v rozmezí podtématu či tematické části.

Forma a způsob projektování je ponechána na rozhodnutí učitelek, musí však být prokazatelná.

KLÍČOVÁ TÉMATA

„SVĚT OKOLO NÁS, SVĚT V NÁS.“

1. Škola, školka, školička.

září, začátek října

Oblast poznání: Pravidla vzájemného chování, lidské tělo (zdravé životní návyky, pohybové činnosti a sport), lidská identita – ego (já – osobnost, právo být sám sebou, jak se cítím), kamarádi, rodina (funkce, členové, vztahy), věci kolem nás (hračky, pomůcky, předměty denní potřeby).

2. Barevná příroda - kouzlíme a čarujeme.

konec října, listopad

Oblast poznání: Zdravé životní návyky (zdravá výživa), zdokonalování sebeobsluhy, dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, mimika, řeč), podzim (znaky, počasí, příroda - barvy), rostliny (stromy, keře, plody), volně žijící lesní a polní zvířata, barvy, oblečení, geometrické tvary, lidské vztahy – skupina: mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými), pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce).

3. Vánoční zvoneček tiše zvoní...

Prosinec

Oblast poznání: Elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, večer...), pohádkové postavy - lidové klasické pohádky, zima (znaky, příroda), vodní fauna, obydlí zvířat a lidí; kultura a umění (lidové zvyky, tradice), prostředí, v němž dítě žije (škola a okolí, naše město), lidské vztahy – nejbližší lidé.

4. Od zimy do jara.

(Velké putování po zeměkouli.)

leden – polovina dubna

Oblast poznání: Lidské tělo (jeho části, vývoj a změny, funkce), ochrana osobního zdraví (prevence onemocnění, škodlivé látky), zima (přezimování rostlin a zvířat, péče o zvířata - pomoc člověka), věci kolem nás (náradí, hudební nástroje, pracovní pomůcky), geometrické tvary, materiály a jejich vlastnosti (z čeho je co vyrobeno), práce, pracovní činnosti a role (řemesla, povolání), dorozumívání (slova, věty, písmena, číslice, symboly), prostředí, v němž dítě žije

(důležité instituce), cestování po světě a rozmanitost světa: země, hory, vodstva, světadíly, zvířata, příroda, lidé (jiné kultury a národy – každý je jiný); doprava, město – vesnice, kultura a umění (výtvarné a dramatické, hudba, sochařství a malířství, jak se lidé baví), literatura (lidová, umělá a moderní poezie, bajky, moderní pohádky, encyklopedie), užité umění (krása kolem nás), domácí a hospodářská zvířata, jaro (znaky, změny v přírodě), zimní a jarní lidové zvyky, tradice a prognostiky; lidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska.

5. Co už všechno umím. (Maminka je pohádka...)

konec dubna – začátek května

Oblast poznání: Činnosti lidí (v rodině – starost o miminka, domácí práce, zájmové činnosti), lidské tělo (jak vzniká život), suroviny a potraviny, literatura (poezie, pohádky, humor v literatuře), prostorové pojmy, geometrické tvary, číselná řada, lidské vztahy – v široké rodině, v dětské skupině.

6. Co se ještě naučím. (Alenka v říši divů.)

polovina května, červen (červenec, srpen)

Oblast poznání: Prostorové pojmy a souvislosti, časové pojmy a souvislosti, číselné a matematické pojmy, exotická zvířata, věda a technika (zajímavé fyzikální zákony, modernizace), zajímavá povolání a řemesla, sporty, zájmové činnosti, cestování a rozmanitost lidského světa (zajímavosti, památky, historie a současnost města a vlasti, hlavní město ČR, prezident – sounáležitost k vlasti), časové vztahy („před námi a po nás“ – pravěk, budoucnost), vesmír (elementární pojmy, hvězdy, měsíc, slunce), léto (znaky, počasí, změny v přírodě, činnosti lidí a zvířat), hmyzí (a jiné) říše, lidské vztahy – ostatní lidé, lidské vlastnosti.

Téma č. 1: **Škola, školka, školička.**

Charakteristika klíčového tématu:

Nově přichodící děti se seznámí s prostředím MŠ, s učitelkami a ostatním personálem. Zajistíme jim možnost postupně se adaptovat na nové prostředí tak, aby se cítily spokojeně, jistě a bezpečně (možnost využít předadaptační a adaptační program - přítomnost rodičů). Děti se budou seznamovat s pravidly chování ve vztahu k druhému, podílet se na jejich vytváření. Postupně je povedeme k zájmu podílet se na společném životě ve třídě, ve škole. Děti si uvědomí své tělo, jeho fyzickou, psychickou i emoční stránku, budou se učit získávat relativní citovou samostatnost, seznámí se se základy zdravého životního stylu, budou se učit sebeobslužným činnostem, poznávat svou značku. Budou se seznamovat s různými činnostmi v oblasti výtvarné, pohybové, hudební, a jinými. Součástí tohoto tématu bude jistý monitoring toho, co dítě už zná a umí.

Oblast poznání:

Pravidla vzájemného chování, lidské tělo (zdravé životní návyky, pohybové činnosti a sport), lidská identita – ego (já – osobnost, právo být sám sebou, jak se cítím), kamarádi, rodina (funkce, členové, vztahy), věci kolem nás (hračky, pomůcky, předměty denní potřeby).

Termín: *září, začátek října*

Vzdělávací cíle:

d + tělo

- osvojení si základních poznatků o těle a zdraví, o bezpečí a bezpečnosti
- uvědomovat si vlastní tělo
- rozvoj přirozených pohybových schopností, zdokonalování dovedností v oblasti lokomoční a motorické
- rozlišovat pomocí smyslů (rozlišovat svou značku)
- rozvoj manipulačních schopností
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- pěstování základních pravidel osobní hygieny a prevence před roznášením nemocí (kýchání, kašláni)

d + psych

- rozvoj řečových schopností
- rozvoj počátků logického myšlení
- rozvoj schopnosti sebeovládání, důvěry
- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat
- rozvoj fantazie v oblasti výtvarné, hudební, dramatické
- posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, zájem, radost
- uvědomování si vlastní identity, poznávání sebe sama, získávání sebevědomí, sebedůvěry, relativní citové samostatnosti

d + druhý

- rozvíjení pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě a okolí, posilování prosociálních postojů k rodině, ke škole
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- rozvíjení schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, spolupodílet se, přizpůsobit se

d + spol

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření je v rámci přirozeného prostředí třídy, učit se porozumět základním projevům neverbální komunikace
- vytváření pozitivního vztahu ke světu, k životu, kultuře, umění

d + svět

- seznamování s prostředím, ve kterém dítě žije, vytvářet vztah k místu a prostředí, (škola, rodina)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- osvojování si poznatků potřebných k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy okolí

Očekávané výstupy

d + tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, užívat náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- zachovávat správné držení těla
- zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
- mít povědomí o těle, rozlišovat, co mu prospívá a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

d + psych

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- soustředěně poslouchat četbu
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, dramatickou improvizací)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek), rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí, prožívat a projevovat, co cítí

d + druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- spolupracovat s ostatními
- upevňovat a dodržovat dohodnutá pravidla, umět se domluvit, dodržovat herní pravidla

d + spol

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat)

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí výtvarných dovedností a technik
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí MŠ
- zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami, pomůckami, věcmi denní potřeby

d + svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (MŠ, rodina, blízké okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky, jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ pravidelně opakují
- mít povědomí o významu životního prostředí na člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Očekávané výstupy – kompetence

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí (kkU)
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou a pomocí dospělého (kkŘP)
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje (kkŘP)
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými (kK)
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim (kSaP)
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat (kČaO)
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých (kČaO)

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení, házení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybu těla na místě)
- sezónní činnosti (míčové hry, lanová dráha)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, grafomotorické cviky
- aktivity poučující o možných nebezpečích v okolí dítěte (škola, dopravní situace)
- experimentování s výtvarným a jiným materiálem
- zkoušet kreslit lidskou postavu
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využíváním
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací cviky, relaxační cvičení)
- konstruktivní tvoření, hudebně pohybové hry, námětové hry s hraním různých sociálních rolí
- záměrné pozorování objektů, předmětů, pojmenování a poznávání jejich vlastností
- slovní, obrázkové hádanky
- estetické a tvůrčí aktivity (hudební, výtvarné, dramatické)

- smyslové hry - sluchové a rytmické činnosti, hry a cvičení na rozvoj zrakového vnímání, prostorové orientace
- sledování a poslech pohádek, příběhů, sledování a „čtení“ knížek
- spontánní a volná hra, didaktické hry s tematikou vztahů
- kontaktní hry, prosociální činnosti a hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti a hry zaměřené k poznávání lidského těla a ochrany zdraví

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- projevovat porozumění a cit pro potřeby a zájmy druhého, chovat se vstřícně
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- vnímat odlišnosti jako přirozený stav, neubližovat, neposmívat se
- přizpůsobovat své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví jiných
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví – napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (výživa a životospráva)
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- akceptovat kompetentní autoritu
- mít představu, že city souvisí s tělesnými projevy
- uvědomovat si různost projevů citového života
- vědět, že sdělení pocitu mu pomáhá
- vyhledávat souvislosti mezi výživou a zdravím

Vzdělávací cíle Programu environmentální výchovy:

- vnímat, že lidé, tedy i děti, jsou součástí přírody, také potřebují výživu, vodu a vzduch
- poznávat základní druhy rostlin – byliny (herbář) – na školní zahradě, v parku
- poznávat a vnímat přírodu ve městě, její specifika (parky, zahrady, potoky a řeky)

Téma č. 2: **Barevná příroda – kouzlíme a čarujeme.**

Charakteristika klíčového tématu:

V tomto projektu budeme u dětí rozvíjet environmentální myšlení a kladný vztah k prostředí, ve kterém žijí. Budeme u dětí rozvíjet fantazii, vnímat a obdivovat rozmanitost barev a tvarů v přírodě, vést k pochopení sounáležitosti s přírodou, vytvářet základy zdravého životního stylu. Využijeme pobyt na školní zahradě a vycházky do parku k praktickým ukázkám změn v podzimní přírodě (zbarvení listů, opadávání), vytvoříme si kalendář počasí. Budeme sbírat a využívat k činnostem a experimentování přírodniny (listy, podzimní plody), budeme využívat všechny své smysly k poznávání ovoce, zeleniny a zemědělských plodin – budeme z nich chystat „zdravé pochoutky“. Děti povedeme k uvědomění si důležitosti ochrany životního prostředí, budeme šetřit naše stromy sběrem starého a použitého papíru.

Děti nejstarší věkové skupiny navštíví své kamarády v základní škole a zahrají si s paní učitelkou ve škole na „školáky“.

Oblast poznání:

Zdravé životní návyky (zdravá výživa), zdokonalování sebeobsluhy, dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, mimika, řeč), podzim (znaky, počasí, příroda - barvy), rostliny (stromy, keře, plody), volně žijící lesní a polní zvířata, barvy, oblečení, geometrické tvary, lidské vztahy – skupina: mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými), pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce).

Termín: *konec října, listopad*

Vzdělávací cíle:

d + tělo

- osvojovat si dovednosti důležité k vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky i s využitím přírodního prostředí (překonávání přírodních překážek, hod horním obloukem do dálky, do výšky, na cíl, chytat prstovým úchopem, koulet míče různými způsoby)
- cvičení dechového aparátu (nácvik nádechu a výdechu)
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti, osvojení si poznatků o těle a zdraví
- vyjadřování obsahů písní a říkadel pohybově a rytmicky správně
- rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání a rozlišování

d + psych

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj slovní zásoby dětí
- osvojení si některých poznatků předcházejících čtení a psaní
- rozvoj fantazie a představivosti v oblasti výtvarné, dramatické, hudební
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozvíjet schopnosti a dovednosti, vyjádřit své pocity, dojmy, prožitky, souhlas, nesouhlas
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému)
- vytváření základů estetického zájmu o uměleckou tvorbu (hudební, výtvarná)

d + druhý

- posilování prosociálního chování (citlivost, tolerance, přizpůsobivost)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- posilování sebevědomí dítěte, jeho jistotu v chování a jednání
- vést děti k vytváření správného vztahu k péči o zdraví vlastní i ostatních, chránit je, ničím neohrožovat
- rozvoj dovednosti sebehodnocení
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se řešit konflikt dohodou

d + spol

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- vytváření aktivního postoje ke světu, životu, rozvíjet vztahy ke kultuře

d + svět

- osvojovat si základní poznatky o světě pro vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho proměnách, o lidech
- rozvíjení kladného vztahu k výsledkům práce vlastní i ostatních
- obohacování a prohlubování dětských znalostí pozorováním okolního světa
- rozvíjet úctu ke všemu živému – sounáležitost s přírodou

Očekávané výstupy

d + tělo

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat chutě, vůně, vnímat hmatem)

d + psych

- vést rozhovor (naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sledovat očima zleva doprava
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- soustředěně pozorovat, zkoumat, všímat si souvislostí, experimentovat
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- naučit se z paměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost, strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje, vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech

d + druhý

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní či osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

d + spol

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn, spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování a že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat bezpečí druhých lidí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky

d + svět

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se opakují
- umět se bezpečně pohybovat ve známém prostředí
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Očekávané výstupy - kompetence

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení (kkU)
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů (kkU)
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí (kkU)
spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost (kkŘP)
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (kkŘP)
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje (kK)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (kK)
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky (kSaP)
- je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy (kSaP)
- chápe, že ubližování, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou (kSaP)
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat (kČaO)
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění (kČaO)
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky (kČaO)

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky....)

- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, jejich praktické využívání (pomůcky, náčiní, zahradní nářadí)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání
- tvořivé a konstruktivní činnosti, tvořivé hry s přírodninami
- jablíčkobraní a ořechobraní na školní zahradě
- experimenty s využitím ovoce a zeleniny, příprava zdravých jídel, jak se stoluje
- grafické činnosti
- hry se slovy, artikulační a slovní hry, gymnastika mluvidel
- společné diskuse, rozhovory, vyprávění zážitků, vyřizování vzkazů ve škole
- práce s pohádkou a příběhem – poslech, poučení, dramatizace,
- prohlížení a „čtení“ knížek, grafické napodobování symbolů, čísel, písmen, tvarů
- přímé pozorování přírodních jevů
- hry a činnosti zaměřené k cvičení paměti, básně a říkanky k tématu
- smyslové hry s přírodninami
- úkoly s viditelným cílem a výsledkem
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, sebeovládání
- hry na téma přátelství
- divadelní nebo kouzelnické představení
- návštěva ekologického centra Sluňákov
- návštěva ZŠ
- četba, vyprávění, poslech klasických i moderních pohádek k tématu
- tvůrčí výtvarné činnosti, hry a experimentování s barvami a jejich odstíny – barevná paleta
- vycházky do parku, do lesa, činnosti na školní zahradě

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- postarat se o sebe a o druhé podle svých sil
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- znát a dodržovat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině
- osvojovat si pravidla zdvořilého chování, spolupracovat ve skupině i se skupinou
- hodnotit své chování i chování druhých
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- probouzet aktivní zájem, objevovat
- dramaticky, výtvarně a pohybově vyjadřovat své představy, pěstovat dovednosti vyjádřit své pocity
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

Vzdělávací cíle Programu environmentální výchovy:

- seznamovat se na procházkách s lokálními ekosystémy: vodní plochy, les, louka
- seznamovat se s podnebím našeho území – založit kalendář počasí (prognostiky)
- poznávat některé rostliny (keře, stromy a jejich hlavní části, k čemu tyto části slouží) a zvířata z našeho okolí, ohrožené rostliny a zvířata
- poznávat blíže ekosystém lesa – lesní rostliny a zvířata, význam pro planetu
- poznávat, jak se projevují roční období v přírodě – podzim, co je pro něj typické
- jak člověk může pečovat o přírodu – zásahy člověka do krajiny (krmítka pro ptáky)
- seznámit se s ekosystémem: půda (co nám půda dává: sklizeň ovoce a zeleniny).

Téma č. 3: **Vánoční zvoneček tiše zvoní ...**

Charakteristika klíčového tématu:

Prostřednictvím tohoto bloku umožníme dětem prožít úspěch a radost, těšit se z přípravy Mikulášských a vánočních oslav. Budeme společně s dětmi prožívat atmosféru klidu a pohody umocněnou vánoční výzdobou, Mikulášskou a vánoční nadílkou a společným setkáním s nejbližšími členy rodiny při vánočním společném vyrábění. Děti se seznámí s lidovými zvyky a tradicemi, s lidovou slovesností a s pohádkami. Naučí se koledy, písničky a básně k tématu. Téma upevní v dětech silnou citovou vazbu k širší rodině, bude je učit citlivosti a ohleduplnosti v mezilidských vztazích i ve vztahu k přírodě.

Oblast poznání:

Elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, večer...), pohádkové postavy - lidové klasické pohádky, zima (znaky, příroda), vodní fauna, obydlí zvířat a lidí; kultura a umění (lidové zvyky, tradice), prostředí, v němž dítě žije (škola a okolí, naše město), lidské vztahy – nejbližší lidé

Termín: *prosinec*

Vzdělávací cíle:

d + tělo

- rozvíjení koordinace ruky a oka, zdokonalování jemné motoriky
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- zdokonalovat dýchání při hudebních činnostech
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

d + psych

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyjádření pojmů, mluvního projevu)
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat

d + druhý

- osvojení si poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů, rozvíjení přizpůsobivosti ke kolektivu
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

d + spol

- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v třídním kolektivu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění - s lidovými tradicemi, zvyky a činnostmi člověka v určitém období roku

d + svět

- vytváření elementárního povědomí o kulturním prostředí
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí k ochraně dítěte

Očekávané výstupy

d + tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s tužkou, štětcem)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- zvládat jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkony (úklid pomůcek....)

d + psych

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- umět vést rozhovor s dítětem, dospělým
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty, říkadla, básničky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, spokojenost, strach, smutek)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramatickou improvizací)

d + druhý

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- umět přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

d + spol

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dětmi i dospělými (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit své zážitky
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

d + svět

- mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- vnímat, že svět má svůj řád, že je pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí

Očekávané výstupy – kompetence

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých (kkU)
- zpřesňuje si početní představy, vnímá elementární matematické souvislosti (kkŘP)
- ovládá řeč, vede smysluplný dialog (kK)
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky: řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod. (kK)

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost (kSaP)
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí (kSaP)
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu (kČaO)

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti s náčiním a náradím, s pomůckami
- zdravotní cviky, protahovací a relaxační cviky
- psychomotorické hry, rytmické hry, hudebně pohybové činnosti
- grafické činnosti
- sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, pomoc druhým
- hry se slovy a písmenky, jazykové a artikulační činnosti, gymnastika mluvidel
- vyřizování vzkazů – rodinným příslušníkům
- poslech čtených pohádek, poslech CD, sledování divadelních představení
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv s vánoční tematikou
- společné sváteční chystání a výzdoba třídy a školy, zdobení stromečků ve třídách, zdobení stromečků pro zvířátka v parku, na zahradě
- rozhovory, hry a činnosti na téma: Vánoce, vánoční zvyky, tradice
- Mikulášská nadílka, třídní vánoční nadílky
- společné vánoční tvoření rodičů s dětmi
- činnosti zaměřené k seznamování s matematickými pojmy
- námětové hry na téma rodiny
- estetické a tvůrčí aktivity a činnosti, práce s netradičními materiály
- využití situací, příběhů a pohádek k řešení problémů – „Co by se stalo kdyby“
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému – kooperativní hry
- zimní sporty – klouzání, bobování na školní zahradě, vycházky k řece
- přímé pozorování přírodních, kulturních jevů v okolí

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- brát na vědomí postižené spoluobčany a reagovat na jejich přítomnost přirozeně
- chápat, že zdraví se musí chránit vlastním přičiněním
- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- snažit se chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí
- chovat se empaticky a s respektem k citovému životu svému i cizích
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence – řešit modelové situace v námětových hrách.

Vzdělávací cíle Programu environmentální výchovy:

- pozorovat a poznávat základní a typické znaky ročního období – zimy,
- seznamovat se nadále s ekosystémem: půda - experimentování (sázení, rozmnožování, rychlení), umět se starat o pokojové rostliny
- seznámit se s ekosystémem: voda – koloběhem vody v přírodě, vlastnostmi vody (pokusy s vodou)
- poznávat některá zvířata, způsob života a prostředí, ve kterém žijí (ryby).

Téma č. 4: **Od zimy do jara.** **(Velké putování po zeměkouli.)**

Charakteristika klíčového tématu:

V tomto obsažném tématu budou děti vedeny ke zdravému životnímu stylu, k zodpovědnosti za své zdraví, budou poznávat lidské tělo a jeho funkce. Zaměříme se hlavně na prevenci zdraví (co tělu prospívá, co mu škodí, nebezpečí a jak jim předcházet), děti se budou přiměřeně svým schopnostem a formou her učit řešit zdravotní problémy (ošetřování „zraněných a nemocných“). Budeme se také hodně věnovat zimním sportům a celkově zdokonalovat svoji pohybovou zdatnost. Společně prožijeme zimní období – zjistíme, jak umí zima čarovat a třeba i to, kolik různých podob může mít voda. Nezapomeneme pečovat o zvířátka. Oslavíme masopust výrobou masek a společným karnevalem. Přivítáme příchod a svátky jara „Vynášením zimy“, „Otvíráním studánek“ a druhým společným velikonočním vyráběním s rodiči. Získáme nové poznatky o hospodářských a domácích zvířatech, jejich mláďatech a obydlích.

Individuálně se budeme věnovat rozvíjení specifických dovedností u našich nejstarších dětí, aby lehce a s radostí zvládly zápis do základní školy (proběhne monitoring jejich dovedností a schopností). Budeme si hodně vyprávět, číst (nejen pohádky, ale vše, co nás zajímá...) a pracovat s knihami, naučíme se využívat encyklopedie, mapy a globus. Naučíme se rozeznávat symboly, značky, signály. Budeme si hrát na dopravu.

Zahrajeme si na cestovatele - budeme poznávat zajímavá místa v našem okolí a také na zeměkouli, jiné kultury a národy, státy - jejich obyvatele, faunu a floru.

Zjistíme, kolik je kolem nás krásných a zajímavých věcí a něco se o nich dozvíme (užité umění, sochařství - nářadí, hudební nástroje, pracovní pomůcky - materiály a jejich vlastnosti), navštívíme výchovný koncert. Budeme objevovat stará řemesla a povolání, ale i práci našich blízkých a lidí kolem nás.

Oblast poznání:

Lidské tělo (jeho části, vývoj a změny, funkce), ochrana osobního zdraví (prevence onemocnění, škodlivé látky), zima (přezimování rostlin a zvířat, péče o zvířata - pomoc člověka), věci kolem nás (nářadí, hudební nástroje, pracovní pomůcky), geometrické tvary, materiály a jejich vlastnosti (z čeho je co vyrobeno), práce, pracovní činnosti a role (řemesla, povolání), dorozumívání (slova, věty, písmena, číslice, symboly), prostředí, v němž dítě žije (důležité instituce), cestování po světě a rozmanitost světa: země, hory, vodstva, světadíly, zvířata, příroda, lidé (jiné kultury a národy – každý je jiný); doprava, město – vesnice, kultura a umění (výtvarné a dramatické, hudba, sochařství a malířství, jak se lidé baví), literatura (lidová, umělá a moderní poezie, bajky, moderní pohádky, encyklopedie), užité umění (krása kolem nás), domácí a hospodářská zvířata, jaro (znaky, změny v přírodě), zimní a jarní lidové zvyky, tradice a prognostiky; lidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska

Termín: *leden – polovina dubna*

Vzdělávací cíle:

d + tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí, rozvoj pohybové a aerobní zdatnosti
- uvědomění si vlastního těla, jeho částí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj, zpřesňování a užívání všech smyslů

d + psych

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti – tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování
- vytváření pozitivního vztahu k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- vytváření základů pro práci s informacemi - pracovat s encyklopediemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

d + druhý

- upevňování pravidel chování ve vztahu k druhému
- osvojení si základních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem - rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

d + spol

- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

d + svět

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- poznávání jiných kultur
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

d + tělo

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se na sněhu, ledu), ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- koordinovat lokomoci a další pohyby či polohy
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- zvládat samostatně sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o ochraně osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

d + psych

- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci – skutečnou, na obrázku
- chápat slovní vtip a humor, vytvořit jednoduchý rým
- sluchově rozlišovat počáteční hlásky ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, piktogramy) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova, poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, základní matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- chápat prostorové pojmy, základní časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjádřit souhlas i nesouhlas v situacích, které to vyžadují, odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si své možnosti i limity
- zorganizovat hru

d + druhý

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem – spolupracovat na řešení

dítě + spol

- vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s dopomocí)
- respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti svých vrstevníků
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

d + svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (ve škole, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Očekávané výstupy - kompetence

- experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů (kkU)
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (kkU)
- aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (kkU)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů (kkŘP)
- rozlišuje řešení, která jsou funkční – vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou (kkŘP)
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti (kkŘP)
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (kkŘP)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci (kK)
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (kK)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku (kK)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej (kSaP)
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem (kSaP)
- váží si práce i úsilí druhých (kČaO)
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem (kČaO)
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit (ČaO)
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí přírodní i společenské (kČaO)

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti (běh, chůze, lezení, plazení, poskoky)
- psychomotorické hry, pohybové hry, míčové hry
- cvičení s TV náčiním (tyčky, balónky, masážní míče, šátky, ...) a TV náradím (lavičky, trampolína, ribstol, lano, ...)
- hry s konstruktivními stavebnicemi (lego, seva, lego duplo, kidi tec, ...)

- grafomotorická cvičení a pracovní listy, úkoly na rozvoj logického myšlení, matematických představ
- relaxační a odpočinkové činnosti, hudebně pohybové hry, tance
- vytváření situací a příležitostí sloužících k prevenci úrazů, nemocí
- činnosti sloužící ke zdokonalování v sebeobsluze (oblékání s dopomocí přiměřené věku, čištění zubů, nalévání polévky, pití, příprava svačin – mazání chleba)
- návštěva dopravního hřiště (jízda na kole, koloběžce)
- logopedické hříčky a cvičení
- slovní hádanky, logopedické říkanky, jazykové hry a činnosti
- pracovní listy a hry zaměřující se na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti předcházející čtení a psaní, seznamování dětí s knihou, se sdělovacími prostředky, médií
- činnosti a hry rozvíjející paměť
- kresba zvířecí figury, lidské postavy
- výtvarné a pracovní činnosti – trojrozměrné objekty, netradiční techniky,
- rozhovory s dětmi o tématech, sdílení, naslouchání druhému
- každodenní verbální i neverbální komunikační aktivity (dítě s dítětem, dítě s dospělým)
- nabídka široké škály společenských her
- skupinové činnosti, úkoly
- společné vítání dne v komunitním kruhu
- výzdoba třídy za pomoci dětí (v jejich režii)
- aktivity, hry a činnosti přibližující dítěti každodenní svět (námětové hry, přejímání rolí, hry na povolání)
- dětský karneval, jarní slavnosti – „Vynášení zimy“, „Otvírání studánek“
- společné velikonoční vyrábění dětí s rodiči
- tvůrčí činnosti – dramatické (hraní loutkového divadla, dramatické etudy), literární (výroba knihy, poslech a reprodukce textu), hudební (výchovné koncerty), hra na hudební nástroje, manipulace s nimi, výtvarné (návštěva galerií, muzea výtvarného umění, uspořádání výstavy dětských prací, účast na výtvarných soutěžích)
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty v jednání lidí a v každodenním vzájemném styku
- tematické vycházky do okolí mateřské školy (pošta, nemocnice, vlakové nádraží, autoškola, zahrádky, zverimex, zelinářství,...)
- pěstitelská činnost na zahradě mateřské školy
- chovatelská činnost (akvárium mateřské školy, krmení ptactva v zimě, starání se o krmítka na zahradě)
- tematické vycházky do centra města (návštěva divadla, radnice, kašny, sochy, architektura, muzea ...)
- návštěva ekologického centra Sluňákov
- výukový program „Poznej svého psa“ se psy z canisterapie ve škole
- návštěva dětské knihovny, zprostředkování dítěti styk s knihou,
- využití netradičních didaktických pomůcek (projektor, semafor, CD přehrávač, mapa světa, globus, mikroskop...)

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- rozvíjet samostatnost a sebejistotu – zapojovat se do úklidu hraček, prostírání stolů, nalévání nápojů, obsloužit sebe nebo mladšího kamaráda
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- znát, co dítěti prospívá a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- mít vytvořenou představu o pojmu: závislost, a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka
- mít a hájit svůj názor
- projevovat aktivní zájem, objevovat nové věci, uplatňovat a ukazovat, co umím, zvládnou, dokážu
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence – navštívit na vycházkách důležitá místa (hasiči, lékař, lékárna, policie – beseda s příslušníkem policie), znát způsob, jak řešit různé nebezpečné situace

Vzdělávací cíle Programu environmentální výchovy:

- pozorovat a poznávat základní a typické znaky ročního období – zimy, jara
- poznávat velké ekosystémy: tropické deštné pralesy, mořské, savany, velehory
- poznávat a umět popsat dětským způsobem jednotlivá podnební pásma zeměkoule
- poznávat typické rostliny a zvířata různých oblastí planety Země
- poznat blíže ekosystém půdy – živočichy v ní žijící, vznik půdy, její význam
- poznat blíže ekosystém: ovzduší – význam, jeho znečišťování, ochrana

Téma č. 5: **Co už všechno umím. (Maminka je pohádka...)**

Charakteristika klíčového tématu:

Děti se budou seznamovat s různými rolemi v rodině, osvojovat si poznatky o rodině a její funkci, seznamovat se s různými rodinnými modely – budeme posilovat citovou vazbu na širší rodinu. Prostřednictvím příprav oslav ke svátku matek si ověříme, co už všechno umíme a jak jsme šikovní. Zjistíme, že umíme vzájemně spolupracovat na společném úkolu a také se respektovat. Budeme si rozvíjet jazykové schopnosti, paměť a schopnost soustředění, pohybové schopnosti - pomocí básní, písní, tanečků, cvičení a dramatizačních činností, také výtvarnou a pracovní zručnost při vyrábění dárečků pro své blízké. Budeme poslouchat pohádky na přání.

Oblast poznání:

Činnosti lidí (v rodině – starost o miminka, domácí práce, zájmové činnosti), lidské tělo (jak vzniká život), suroviny a potraviny, literatura (poezie, pohádky, humor v literatuře), prostorové pojmy, geometrické tvary, číselná řada, lidské vztahy – v široké rodině, v dětské skupině.

Termín: *konec dubna, začátek května*

Vzdělávací cíle:

d + tělo

- uvědomění si vlastního těla
- zdokonalování jemné motoriky, koordinace ruky a oka, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

d + psych

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivého sebevyjadřování
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

d + druhý

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými

d + spol

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- rozvoj společenského i estetického vkusu

d + svět

- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

d + tělo

- zvládnout prostorovou orientaci
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, s hudebními nástroji)
- mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí

d + psych

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- chápat slovní vtip a humor
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat základní číselné a matematické pojmy, prakticky je využívat (chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky)
- chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- ve známých situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své silné i slabé stránky
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků

d + druhý

- spolupracovat s ostatními
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

d + spol

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole – přizpůsobit se společnému programu
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, dramatizačních činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

d + svět

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i ve škole

Očekávané výstupy - kompetence

- klade otázky a poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (kkU)
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem (kkŘP)

- chápe, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit (kkRP)
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou (kK)
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku (kSaP)
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat (kČaO)
- chápe, že může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá (kČaO)

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti a úkony s nástroji, náčiním, materiálem
- pohybové hry a cvičení, aerobní, zdravotní a relaxační cvičení
- sezónní činnosti, pohyb v přírodním terénu
- rytmické činnosti, hudebně pohybové hry, cvičení s hudbou, tance
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, jeho částí a funkcí
- hry inspirované rodinou (starost o miminko, vaření, uklízení, nakupování, rozdělení rolí v rodině, práce a zájmy členů ...)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina
- spontánní a volná hra, společenské hry, didakticky zacílené hry s tematikou vztahů a společenského chování
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity
- estetické a tvůrčí aktivity - hudební, výtvarné, pracovní, dramatické (výroba dárku pro své blízké)
- sledování pohádek a příběhů, vyjádření dramatickými projevy – volná dramatizace, vlastní dokončení příběhu
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- matematické hry, logické tabulky, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- příprava a realizace slavnosti ke svátku matek

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- rozvíjet sebedůvěru, samostatnost a sebejistotu při všech činnostech
- rozvíjet vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu
- vědět a znát, co je pro lidské zdraví pozitivní a co je nebezpečné
- rozvíjet tvořivost a estetické cítění

Vzdělávací cíle Programu environmentální výchovy:

- pozorovat a poznávat základní a typické znaky ročního období – jara
- vědět, jak člověk může ovlivnit přírodu a krajinu – pozitivně i negativně, poznat důležitost svého vlastního chování a konání v přírodě

Téma č. 6: **Co se ještě naučím. (Alenka v říši divů.)**

Charakteristika klíčového tématu:

V tématu budeme v dětech probouzet touhu a odvalu poznávat nové a nepoznané, vyjádřit svůj názor a úsudek, hledat vlastní řešení problémů. Obsahem bude nabídka úzce specifických a zajímavých podtémat z různých oblastí lidského vědění a dění podle zájmů dětí, která rozvíjí povědomí o Zemi v širších souvislostech. Připomeneme dětem různorodost světa a jeho nástrahy. Důraz je kladen na uvědomování si vlastní bezpečnosti a zranitelnosti, nebát se odmítnout a poznávat společensky nežádoucí chování. Budeme se také hodně věnovat pohybu, pobytu v přírodě a využívat sezónní nabídky (sportování - olympiáda, otužování, slunění, koupání). Oslavíme dětský den, pojedeme na školní výlet a jezdit na koních do Radíkova, důstojně se rozloučíme se svými nejstaršími kamarády (pasování).

Oblast poznání:

Prostorové pojmy a souvislosti, časové pojmy a souvislosti, číselné a matematické pojmy, exotická zvířata, věda a technika (zajímavé fyzikální zákony, modernizace), zajímavá povolání a řemesla, sporty, zájmové činnosti, cestování a rozmanitost lidského světa (zajímavosti, památky, historie a současnost města a vlasti, hlavní město ČR, prezident – sounáležitost k vlasti), časové vztahy („před námi a po nás“ – pravěk, budoucnost), vesmír (elementární pojmy, hvězdy, měsíc, slunce), léto (znaky, počasí, změny v přírodě, činnosti lidí a zvířat), hmyzí (a jiné) říše, lidské vztahy – ostatní lidé, lidské vlastnosti

Termín: *polovina května, červen (červenec, srpen)*

Vzdělávací cíle:

d + tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu

d + psych

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- osvojení si poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě

d + druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti, empatie)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými

d + spol

- porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v přirozeném sociokulturním prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření a posilování základů aktivních postojů ke světu a k životu
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, světem zvířat, vesmírem
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti chovat se autonomně a aktivně zvládat změny společenského prostředí

d + svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

d + tělo

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci a běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

d + psych

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

- utvořit jednoduchý rým
- poznat napsané své jméno (popřípadě jiná slova)
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat elementární časové pojmy, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je, rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- zachytit a vyjádřit své prožitky

d + druhý

- navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- dodržovat pravidla vzájemného soužití a chování, dodržovat herní pravidla
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

d + spol

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, chránit se před nežádoucím chováním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

d + svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterými se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět je rozmanitý a pozoruhodný, pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Očekávané výstupy - kompetence

- aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí (kkU)
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije (kkU)
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledků (kkU)
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí (kkU)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích (kkŘP)
- rozlišuje řešení, která jsou funkční – vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit (kkŘP)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní (kK)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (kK)
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout (kSaP)
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování (kSaP)
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých (kČaO)
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky (kČaO)

Vzdělávací nabídka

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné pohybové činnosti (gymnastika, turistika, sezónní činnosti, sportovní aktivity...)
- smyslové a psychomotorické hry, hudebně pohybové hry
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- prohlížení a „čtení knížek“, hry s písmeny, slovy (slovní Pexeso, slovní fotbal...)
- didaktické a společenské hry
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování, třibení vkusu
- aktivity podporující sbližování dětí, podporující dětská kamarádství a uvědomování si vztahů mezi lidmi – výroba dárek pro kamaráda, „pasování školáků“, oslavy narozenin, jmenin...
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- prohlížení a hledání v encyklopediích, atlasech (zajímavá naučná literatura podle výběru a volby dětí)
- volné hry, experimenty a pokusy s materiály, surovinami a předměty, zkoumání zákonitostí fyzikálních zákonů
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- cvičení organizačních dovedností
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle a vytrvalosti, cvičení v sebekontrolě a v sebeovládání
- výlety do okolí – do lesa, ježdění na koních, na statek, školní výlet
- příprava a realizace společných zábav a akcí – Dětský den, školní olympiáda
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, technické přístroje, objekty a jevy, požár, při koupání a slunění, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy)
- pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, zahradu a blízké okolí

Vzdělávací cíle Preventivního programu:

- rozvíjet sebedůvěru, samostatnost a sebejistotu při všech činnostech
- podporovat zkušenosti, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- rozvíjet vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu
- vědět a znát, co je pro lidské zdraví pozitivní a co je nebezpečné
- aktivně poznávat, poznatky a zkušenosti využívat prakticky
- rozvíjet tvořivost a estetické cítění
- systematicky rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence – hledání odpovědí na otázky typu: Co by se stalo, kdyby..., Co se stane, když..., Co bys udělal...

Vzdělávací cíle Programu environmentální výchovy:

- pozorovat a poznávat základní a typické znaky ročního období – léta
- mít povědomí o základních velkých i lokálních ekosystémech planety Země, charakteristikách podnebí v různých oblastech, rostliny a živočichové...
- mít základní poznatky o nejrozsáhlejší říši živočichů – hmyzu, a jejich významu pro ekosystém
- mít základní vědomosti a poznatky o odpadech, jejich likvidaci a recyklaci
- vědět, jak sám ovlivňovat zdravý ekosystém Země.

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ PRO DĚTI 2 – 3 LETÉ

Pro děti mezi 2. a 3. rokem nabízíme program, který je postaven na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem,
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
- místo ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti přizpůsobené dětem mladším tří let,
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,
- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlat se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zed/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání).
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech;

napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).

- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázky.

- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra

- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků, podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (hasič, lékař, policista).

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

SPECIÁLNÍ PROGRAMY ŠKOLY

Předadaptační a adaptační program

Školní preventivní program

Vzdělávací program – seznamování s anglickým jazykem

Program podpory logopedické prevence

Program environmentální výchovy

Program polytechnické výchovy a vzdělávání

PŘEDADAPTAČNÍ A ADAPTAČNÍ PROGRAM

Vstup dítěte do mateřské školy je velkým zásahem do jeho života. Proto je velmi vhodné ho na tuto změnu již předem připravovat. Je to individuální proces, který se týká i rodiny. Aby dítě i rodiče zvládli toto období v klidu a pohodě, nabízí škola předadaptační a adaptační program a vede rodiče k jeho využití.

Dohodneme s rodiči podrobnosti adaptace a poradíme:

- jak dítěti vstup do školy usnadnit
- jak sladit domácí zvyklosti s uspořádáním dne ve škole a v rodině
- jak klidnou ranní přípravou zmírnit nervozitu dětí
- jak navodit pozitivní očekávání dítěte (vyprávění o své návštěvě ve škole, co se mi líbilo, na co a na koho se těším, se kterými hračkami jsem si pohrál, co jsem viděl..)
- jakými základními dovednostmi v sebeobsluze dítě vybavit.

Naše škola umožňuje rodičům s dítětem navštěvovat školu ještě před nástupem dítěte do školy:

- společně mohou navštěvovat naši školu v době „zápisu“ dětí v průběhu tzv. „Dne otevřených dveří“, účastnit se her a činností, pobytu venku,
- umožňujeme rodičům seznámit se s učitelkami i personálem, s prostorami školy, se vzdělávacím programem, se zaměřením školy, řádem školy, uspořádáním dne, se stravovacím režimem, zvláštnostmi školy,
- vhodně upozorňujeme rodiče na psychickou náročnost vstupu dítěte do mateřské školy a na nutnost pozvolné adaptace dítěte za přítomnosti rodičů nebo jiné blízké osoby,
- škola nabízí a poskytuje odbornou literaturu a časopisy k danému tématu,
- pro bezproblémovou adaptaci dítěte organizujeme společná i individuální setkání s rodiči v předem dohodnutou dobu a umožňujeme jim pobývat společně se svým dítětem v prostředí školy – společně si pohrát, zapojit se do života školy, účastnit se programu, při pobytu venku pozorovat nebo se účastnit činností, spolupracovat, konzultovat s učitelkou potřebné poznatky, postup, jak podporovat adaptaci dítěte.

Po nástupu dítěte do naší školy:

- umožňujeme a doporučujeme pobývat rodiči určitou dobu ve škole s dítětem před jeho odchodem, doporučená doba a četnost pobytů rodiče s dítětem se odvíjí od schopnosti dítěte začlenit se do skupiny a pobývat v ní bez příznaků strachu a úzkosti,
- umožňujeme dětem, aby si vzaly z domova oblíbenou hračku a měly ji podle potřeby u sebe,
- doporučujeme zvážit přiměřenou dobu pobytu v mateřské škole, zvláště v období adaptace, neboť její neúměrná délka dítě zatěžuje,
- nabízíme rodičům možnost ovlivňovat život školy, spolupodílet se na řešení problémů školy, zapojit se do programu školy, navrhopvat změny.

Zpracovala: Mgr. Alena Kuželová

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

„Klademe si cíle, které vycházejí z potřeb dětí, jejich prožitků a respektují jejich individualitu. Věkově smíšené složení tříd v naší mateřské škole lépe odráží přirozené společenské prostředí. Starší děti jsou samostatnější, mají pocit důležitosti a odpovědnosti, mladší napodobují starší kamarády. Děti jsou k sobě ohleduplné, jsou vedeny k vzájemnému naslouchání.“

Výchovně vzdělávací cíle a kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu sloužící k prevenci společensky nepřijatelných jevů na základě podkladů Ministerstva školství ČR:

- **sebedůvěra, samostatnost a sebejistota**
Postarat se o sebe a o druhé podle svých sil.
Projevovat porozumění a cit pro potřeby a zájmy druhého, chovat se vstřícně, nabídnout pomoc, rozdělit se, vnímat odlišnosti jako přirozený stav, neubližovat, neposmívat se...
Zapojit se do úklidu hraček, prostírání stolů, nalévání nápojů, obsloužit se při svačinkách, částečně i při obědě...
- **podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit**
Zapojovat se do cvičení na náradí, s balančními míči, s náčiním.
Provádět dechová cvičení (např. jóga, relaxační pohádky, bublifuk, foukaný fotbal..)
Dramatická cvičení (např. na vnímání svého těla, na uvolnění, na soustředění, honičky, soustředění na tělo a pohyb, na orientaci v prostoru..)
Každodenně pobývat na školní zahradě, nebo chodit na procházky do okolí školy.
Účastnit se her na zahradě či hřišti (např. míčové hry, skákání panáka, škatule, škatule hýbejte se, kuličky, námětové hry na různé sporty – na fotbal, košíkovou, tenis, provádět sezónní činnosti – klouzání, sáňkování, plavání...)
Tančit, pohybovat se při hudbě, zpívat, rytmizovat.
Pěstovat schopnosti a dovednosti vyjádřit pohybem své pocity.
 - **schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se**
Vnímat odlišnosti jako přirozený stav, neubližovat, neposmívat se...
Brát na vědomí postižené spoluobčany a reagovat na jejich přítomnost přirozeně.
Osvojovat si pravidla zdvořilého chování, spolupracovat ve skupině i se skupinou.
Znat a dodržovat dohodnutá pravidla společného soužití ve skupině.
Přizpůsobit své chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství v nichž žije.
Uvědomovat si sociální role, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.
 - **seberozvíjení**
Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví.
Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví.
Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit,

napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva) – řešit modelové situace v námětových hrách.

Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků).

Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné.

Znat pravidla společného soužití ve skupině.

Hodnotit své chování i chování druhých.

Mít a hájit vlastní názor.

Akceptovat kompetentní autoritu.

Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav.

Přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy.

Vědět, že je více možností řešení konfliktů.

Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad.

Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role, spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.

- **motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům**

Probouzet aktivní zájem, objevovat, uplatňovat a ukazovat co umím, zvládnou, dokážu.

Mít představu, že city souvisí s tělesnými projevy.

Uvědomovat si různost projevu citového života.

Chovat s empatií a respektem k citovému životu svému i cizích.

Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad.

Vědět, že sdělení pocitu mu pomáhá.

Mít a umět hájit svůj názor.

- **rozvoj tvořivosti a estetického cítění**

Dramaticky, výtvarně a pohybově vyjadřovat své představy, pěstovat dovednosti vyjádřit své pocity.

Navozovat situace, kdy děti reagují individuálně (lhostejně, zvědavě, se zájmem, konstruktivně).

Aktivně poznávat, poznatky a zkušenosti využívat prakticky.

- **systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence**

Hledání odpovědí na otázky typu Co by se stalo, kdyby...

Řešení modelových situací (např. ztratil jsem se, oslovil mě neznámý člověk na ulici...)

Tematické vycházky (např. k hasičské zbrojnici, k ordinaci lékaře, k lékárně, k policejní stanici).

Návštěva příslušníka Městské policie v oddělení MŠ – beseda

Vyhledávání souvislostí mezi výživou a zdravím (otázky typu „Co se stane když“, námětové hry – na vaření, na obchod, na restauraci...)

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

- SEZNAMOVÁNÍ S ANGLICKÝM JAZYKEM

Dnešní doba klade vyšší nároky na jazykové dovednosti jedinců. Díky této vybavenosti mají lidé větší možnosti, mohou se zajímat o studium či se ucházet o práci v zahraničí. Učení cizích jazyků je proces dlouhodobý a je vhodné zařadit postupné seznamování již v předškolním období dítěte. V tomto věku je dítě nejvnímavější a je schopno vstřebat velké množství informací.

V programu seznamování s anglickým jazykem se nejedná o výuku v pravém slova smyslu, ale o základní seznamování s cizím jazykem a uvědomění si existence jiné kultury. Dané aktivity přispívají ke zpestření předškolního vzdělávání a jsou nenásilnou postupnou přípravou na výuku cizího jazyka v ZŠ.

Cíl programu:

Uvědomění si existence jiné kultury, probuzení zájmu o cizí jazyk, postupné seznamování s anglickým jazykem.

Obsah:

Program seznamování s anglickým jazykem je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a sleduje základní cíle předškolního vzdělávání - aktivity zaměřující se na rozvoj dětí po stránce intelektuální, osobnostní, sociální, morální a fyzické. Program svým zaměřením také pomáhá vytvářet základy klíčových kompetencí dětí - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence činnostní a občanské.

Seznamování probíhá s ohledem ke stupni verbálního a mentálního vývoje dětí, angličtina je probírána formou základních jednoduchých pokynů, komentářů, písniček a her. Pro děti jsou připravena jednotlivá témata, která jsou uspořádaná obvykle od nejzákladnějších po náročnější.

Děti se během roku seznámí s oblastmi jako například: pozdravy, barvy, základní číslovky, zvířata, členové rodiny, hračky, oblečení, jídlo, lidské tělo.

Organizace:

Program seznamování s anglickým jazykem je realizován během aktuálních směn provádějícího lektora v průběhu celého dne. Program není časově ohraničen, výběr a zařazení jednotlivých témat podléhá aktuálním integrovaným blokům TVP, zájmům dětí, momentální situaci ve třídě atd.

Třída:

- I. třída – Berušky
- II. třída – Včelky

Souvislost se vzdělávacími oblastmi:

Dítě a jeho tělo - rozvoj pohybových schopností
- zdokonalování hrubé a jemné motoriky

Dítě a psychika - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj komunikativních dovedností
- osvojení si dovedností předcházející čtení a psaní, rozvoj zájmu

- o zvukovou podobu cizího jazyka
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj dovedností vyjádřit pocity a prožitky
- prožívání radosti ze zvládnutého a poznaného

- Dítě a ten druhý**
- rozvoj vztahů k druhým lidem
 - vytváření prosociálních postojů
 - rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
 - rozvoj kooperativních dovedností

- Dítě a společnost**
- poznávání pravidel společenského soužití
 - rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
 - seznamování se světem lidí, kultury a umění

- Dítě a svět**
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
 - zvládat jednoduché činnosti, které se pravidelně opakují

Souvislosti s klíčovými kompetencemi:

kompetence k učení

- učí se pojmenovat barvy ve svém přirozeném prostředí
- postupuje podle instrukcí a pokynů

kompetence k řešení problémů

- objevuje, že obrázky nesou stejný význam jako slova
- učí se pohybem vyjádřit smysl anglických slov
- učí se počítat do 6 v kontextu počítání a třídění věcí kolem sebe

kompetence komunikativní

- seznamuje se s mluvenou angličtinou
- pokouší se napodobit výslovnost jednotlivých slov podle vzoru
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

kompetence sociální a personální

- upevňuje si jazyk za pomoci komunikačních interakcí ve skupině
- učí se využívat svůj hlas k projevu své nálady

kompetence činnostní a občanské

- učí se rozpoznat svoje silné i slabé stránky
- zajímá se o to, co se kolem děje, je otevřený k aktuálnímu dění

Provádějící lektori - pedagogové: Elena Látalová, Kristýna Němečková

Zpracovala: Elena Látalová

PROGRAM PODPORY LOGOPEDICKÉ PREVENCE

Cíl programu:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- rozvoj slovní zásoby a komunikativních dovedností
- prevence řečových vad

Obsah vzdělávání:

Program podpory logopedické prevence v MŠ má za úkol hravou a nenásilnou formou rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti dětí předškolního věku v souladu s cíli RVP PV. Dětem je poskytován správný řečový vzor, u dětí je podporován rozvoj komunikačních dovedností. Jsou využívány i neplánované aktivity, které vycházejí z momentální situace.

Organizace:

Logopedické chvíle jsou zařazovány každodenně, během celého roku a to kolektivně, skupinově i individuálně. Je upřednostňována výuka prostřednictvím přirozené komunikace mezi dospělým a dítětem. Jednotlivé činnosti jsou vždy vázány k probíranému tématu.

Třída:

- I. třída – Berušky
- II. třída – Včelky

Výuková témata:

1. PRŮPRAVNÁ CVIČENÍ

- 1.1. **Dechová cvičení** - hlavním cílem je prohloubení fyziologicky správného vdechu i výdechu při mluvení a jejich ovládnutí
 - nabídka činností - cvičení nádechu,
 - cvičení výdechu,
 - usměrňování výdechového proudu,
 - cvičení dechové výdrže,
 - cvičení hospodaření s dechem.
- 1.2. **Fonační cvičení** - jsou zaměřena na výcvik mluvního i pěveckého projevu
- 1.3. **Artikulační cvičení** - jednotlivá cvičení motoriky mluvidel zdokonalují pohyblivost a koordinaci mluvidel.
 - nabídka činností - cvičení na polohování a pohyblivost jazyka,
 - cvičení na polohování a pohyblivost rtů,
 - cvičení na polohování a pohyblivost tváří,
 - cvičení na polohování a pohyblivost čelisti,
 - cvičení pohyblivosti měkkého patra,
 - cvičení mimického svalstva.

2. MOTORIKA

- 2.1. **Hrubá motorika** – tělesná cvičení a pohybové hry napomáhají rozvíjet verbální projev jednak stimulací, jednak samotnou pohybovou aktivitou.
- 2.2. **Jemná motorika** - na rozvoj jemné motoriky navazuje oromotorika. Pohyblivost mluvidel nelze oddělit od celkové obratnosti, pohybové koordinace, rovnováhy a obratnosti rukou, která spočívá ve schopnosti

provádět diferencované pohyby prstů, v upevnění pozice palce oproti ostatním prstům.

- 2.3. **Grafomotorika** - grafomotorická cvičení jsou řízená pohybová cvičení vedoucí horní končetiny, při čemž je pohyb zaznamenán graficky.

3. SMYSLOVÉ VNÍMÁNÍ

- 3.1. **Sluchová percepce** – sluch je nejdůležitějším analyzátozem při vytváření a rozvíjení řeči. Bez něj se řeč nemůže vyvíjet přirozeným způsobem. Při rozvoji sluchové percepce se zaměřujeme na sluchové vnímání, sluchovou paměť, ale i fonemické uvědomování. Krátkodobá paměť se procvičuje okamžitým opakováním slyšeného, dlouhodobá tak, že se dítěte po určité době ptáme na obsah slyšeného.
- 3.2. **Zraková percepce** – vizuální percepce má také významný vliv na vývoj řeči. Upevňuje sluchové vjemy. Zrakem dítě kontroluje pohyby mluvidel svých i ostatních a tím přispívá k napodobování jejich správného pohybu. Důležitá je nejen zraková analýza, syntéza a paměť, ale i diferenciací tvarů
- 3.3. **Rytmické schopnosti** – přispívají k rozvoji správné rytmické řeči a jejího tempa. Rytmické cítění pomáhá při orientaci ve slabičné struktuře slova. Dítě tak snadněji dešifruje jeho smysl. Rytmizací slov dítě zvládne rozklad slov na slabiky. Uvědomí si, že se slova skládají z menších částí.
- 3.4. **Rozumové schopnosti** – rozumové schopnosti v sobě zahrnují rozvoj myšlení, poznávacích schopností, předmatematických představ a jazykových dovedností. Rozumové schopnosti umožňují dítěti orientovat se ve svém okolí a rozumět mu.

4. JAZYKOVÉ ROVINY

- 4.1. **Foneticko – fonologická rovina** = *zvuková stránka řeči* – verbální projev člověka musí odpovídat foneticko – fonologickým jazykovým normám příslušného národa. Dítě se jej učí nápodobou. Správná výslovnost jednotlivých hlásek je závislá na celkové úrovni smyslového vnímání, rozumových a napodobovacích schopnostech.
- 4.2. **Lexikálně - sémantická rovina** = *slovní zásoba* – rozvoj slovní zásoby probíhá prakticky při všech činnostech. Je základem rozvoje myšlení.
- 4.3. **Morfologicko – syntaktická rovina** = *gramatika* – gramatická rovina verbálních projevů odráží mentální úroveň dítěte. Rozvíjí se postupně zejména napodobování v každodenním styku s mluvícím okolím.
- 4.4. **Pragmatická rovina** = *sociální užití řeči* – děti provokujeme ke spontánnímu verbálnímu projevu a rozvíjení přirozeného řečového apetitu. Podporujeme vyprávění, reprodukci a dramatizaci.

Provádějící lektori - pedagogové: Kristýna Němečková, Mgr. Alena Kuželová,
Mgr. Simona Hanzlíková,

Zpracovala:
Kristýna Němečková

Odborný garant:
Mgr. Renáta Vrbová, Ph.D.

PROGRAM ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY

Na životní prostředí lze pohlížet jako na výtvar přírodních sil, jako na naše okolí, které vzniklo bez zásahů člověka (životní prostředí v užším smyslu) nebo jako na prostředí, které vzniklo vzájemným spolupůsobením přírody a člověka (životní prostředí v širším smyslu). Člověk je součástí životního prostředí. Z jeho pouhé součásti se však stal i jeho formujícím činitelem a to nejprve v lokálním a regionálním měřítku, až po jeho dnešní schopnost ovlivňovat životní prostředí globálně. Tato schopnost s sebou nutně nese i odpovědnost člověka za životní prostředí a je neustále třeba mít na paměti, že i když člověk dokáže své prostředí přetvářet, a to nevratným způsobem, stále zůstává a vždy zůstane jeho součástí a jako takový je na něm závislý. Proto se musí snažit o dosažení rozvoje, který by byl trvale ekologicky udržitelný a nesmí znemožňovat jiným živým tvorům existenci na této planetě.

Výchova odpovědného přístupu k životnímu prostředí se musí stát součástí výchovy dětí. S ohledem na věk dětí navštěvujících mateřskou školu se program zaměří spíše na jednotlivá témata a povede k základním návykům ekologického chování. Témata zahrnou pouze nejdůležitější faktografické údaje, které jsou přiměřené věku dítěte, a zaměří se spíše na praktické příklady popř. hry. Nepředpokládá se širší probírání témat v jejich vzájemné souvislosti ani způsoby vzájemného ovlivňování jednotlivých složek životního prostředí, které klade velké nároky na abstraktní myšlení dítěte a vyžaduje nejprve osvojení si základních poznatků. Důraz chceme klást také na vštěpování základních návyků ekologického chování a to zejména těch, které lze provádět v souvislosti provozem mateřské školy.

I. Jednotlivá výuková témata

1. Člověk jako součást životního prostředí

Úvodní téma. Cílem je, aby děti pochopily, že i ony jsou součástí přírody.

2. Ekosystém

Ekosystém je funkčním celkem přírody, vyjadřuje vzájemnou vyváženost jednotlivých složek přírody a jejich závislost. Děti by si měly uvědomit, že je třeba chránit přírodu jako celek, aby nedošlo k nerovnováze – ochrana půdy, vody, ovzduší, fauny a flory.

Velké ekosystémy – tropické deštné pralesy, mořské ekosystémy, savany.

Lokální ekosystémy – rybník, les, mokřad, louka.

3. Klima

Téma by se mělo zaměřit na vysvětlení různorodosti podnebí na Zemi – podnební pás polární, chladný, mírný, subtropický, tropický suchý a tropický vlhký, a na střídání ročních období. Popsat jednotlivá podnebná pásma – rozdíly teplot, vlhkosti, střídání ročních období. Ukázat dětem, jak charakteristické podnebí v různých oblastech ovlivňuje místní faunu a floru (arktické oblasti, tundra, lesy mírného pásu, subtropické oblasti např. Středozemního moře, pouště, savany, tropické deštné pralesy). Jak podnebí ovlivňuje způsob života lidí – zemědělství, skladba stravy, oblékání apod. Poznat typická zvířata jednotlivých oblastí (lední medvěd, tučňák, opice, lev, slon, klokan, panda).

Návrhy:

- „Cesta přes zeměkouli“, práce a globusem, atlasem, mapami,

- „Meteorolog“ – cílem je seznámit s různými druhy počasí, založení kalendáře počasí,

- *návštěva botanické zahrady – pozorování rostlin a živočichů v klimaticky rozdílných Pásmech.*

4. Půda a rostliny

Půda představuje svrchní úrodnou vrstvu litosféry, jako taková vytváří nezbytný základ pro veškerý život na Zemi. Vysvětlit dětem, že půdy jsou různě úrodné (hlinité černozemě nížin – obilí, zelenina, půdy v podhorských a horských oblastech – brambory, pastviny). Seznámit s prací zemědělců – orání, setí, zavlažování, sklizeň. Upozornit na ohrožení půdy – např. eroze (vlivem vody, větru, kácení lesů), vysoká chemizace půdy, zabírání půdy pro stavební účely. Jak se naopak půda chrání.

Poznat základní druhy rostlin – byliny, keře, stromy a jejich hlavní části, a k čemu tyto části slouží – kořen, stonek, listy, květ, plod. Význam rostlin – význam estetický, v potravním řetězci, fotosyntéza, hospodářské využití.

Které rostliny člověk využívá – pěstování obilí, zeleniny, čaje, subtropického ovoce, květin, bavlny.

Návrhy:

- *pozorování mikroskopem a lupou „Které živočichy můžeme najít v půdě.“ – mravenci, žížaly, brouci,*
- *založení herbáře, poznávání rostlin (atlas rostlin), pěstování bylin ve třídě – např. řeřicha, pažitka,*
- *péče o nenáročné druhy pokojových květin - zalévání, otírání listů,*
- *pokusy s množением pokojových rostlin, rychlení cibulovin, dřevin,*
- *sušení ovoce, semen dýně,*
- *„Malí zahradníci“: pomoc při přípravě záhonů - rytí, setí (mrkev, hrách, salát, ředkve), pěstování zeleniny - plení, zalévání, pozorování růstu, sklizeň, pomoc při hrabání listí, sběr jablek a ořechobraní, ochrana mladých stromků a dřevin před mrazem, pomoc s přípravou a údržbou venkovních truhlíků - sázení, zalévání,*
- *"Vstávej semínko, holala" týden věnovaný probouzení rostlin v přírodě (pokusy),*
- *Velikonoční a vánoční zdobení stromků a stromů.*

5. Voda

Proč je voda důležitá pro život. Kde se voda v přírodě vyskytuje – řeky, jezera, rybníky, moře, ledovce. Voda podzemní a povrchová, zvláštní druhy vody – např. léčivé, minerální, termální. Koloběh vody v přírodě – mraky, déšť, prameny, potoky, řeky, moře, odpařování vody, mraky... Skupenství vody – led, voda tekoucí, vodní pára. Voda sladká a slaná. Voda čistá a znečištěná – jaké jsou zdroje znečištění vody (zemědělství, průmysl, domácnosti), jak je možné ovlivnit kvalitu vody (stavba čistíren odpadních vod, šetření s vodou). Mají lidé všude na světě dostatek vody? Kde se bere pitná voda, její úprava, vodovodní sítě, co se děje s vodou po jejím použití.

Návrhy:

- *pokusy s vodou,*
- *Archimédův zákon,*
- *život v moři a život v řekách; rybaření,*
- *šetření vodou, začlenit do úkolů hospodářů,*
- *pozorování života ve školním akváriu.*

6. Ovzduší

Ovzduší je plynným obalem Země, jeho základní složky – dusík, kyslík, oxid uhličitý, vodní páry. Vysvětlit dětem jaké jsou zdroje znečištění ovzduší – průmysl, doprava, hoření, tlení. Porovnat kvalitu vzduchu v jednotlivých oblastech.

Jak se chrání čistota ovzduší – auta mají katalyzátory, užívání veřejné dopravy, domácnosti užívají ušlechtlejší paliva, odsíření elektráren.

Proč je vzduch důležitý? – zadržíme dech a zkusíme, jak dlouho bez kyslíku vydržíme.

7. Živočichové

Na Zemi žijí rozmanití živočichové. Učit děti poznat základní druhy živočichů – hmyz, ryby, obojživelníky, ptáky, savce. Ukázat různorodost fauny – velikost, místo výskytu (tučňák, panda, klokan, zebra), tvar, zbarvení.

Někteří živočichové jsou ohrožení – zvláštní ochrana, nesmí se lovit, ohrožovat jejich přirozená stanoviště (např. medvědi, kamzíci, vlci, čápi, velryby, pandy aj.)

Které živočichy člověk využívá - chov hovězího a vepřového dobytka, drůbeže, ryb.

Jaká zvířata lidé doma chovají.

Návrhy:

- *návštěva ZOO, návštěva Zverimex,*
- *pozorování lupou a mikroskopem,*
- *encyklopedie a atlasy zvířat,*
- *jak se chovat ke zvířatům, týraní zvířa,*
- *pozorování života ve školním akváriu, teráriu,*
- *návštěva muzea – stálá expozice zvířat a tematických výstav.*

8. Les

Les je jedním z nejdůležitějších ekosystémů, představuje domov pro velkou část rostlin a živočichů, pohlcuje velké množství oxidu uhličitého a produkuje kyslík.

Vysvětlit dětem jaké máme druhy lesů ve světě – lesy mírného pásu, lesy subtropické, deštné pralesy. Jaká v lese žijí zvířata a rostou rostliny.

V ČR zabírají lesy zhruba jednu třetinu rozlohy země, máme lesy listnaté, smíšené a jehličnaté. Vysvětlit dětem proč by les neměl být monokulturní. Seznámit s různými typy lesů – např. lesy zvláštního určení na místech ohrožených erozí nebo místech přirozené akumulace spodních vod, lesy hospodářské, lesy rekreační.

Jak se les využívá – k těžbě dřeva, sběr hub a lesních plodů, k rekreaci. Jak se musí majitelé o les starat – omezené limity těžby, povinnost obnovovat les, bránit šíření lesních škůdců apod. Jak se máme v lese chovat, co se v lese nesmí dělat.

Návrhy:

- *sběr kaštanů a žaludů pro lesní zvěř,*
- *práce s atlasem hub,*
- *návštěva lesa např. v Horce nad Moravou,*
- *zdobení stromu pro lesní zvířata na zimu.*

9. Příroda a krajina

Ukázat rozmanitost krajiny – nížiny, pahorkatiny a hornatiny, podhorské oblasti, velehory. Jaký má dopad členitost krajiny na využívání krajiny, jaké tam rostou rostliny a žijí živočichové. Seznámit děti s tím, jak krajina může být různou měrou ovlivněna člověkem – méně ovlivněné oblasti s menší hustotou obyvatel (podhorské a horské oblasti), vysoce urbanizovaná krajina, intenzivní zemědělství v nížinách.

Uvědomit si význam zachování rozmanitosti krajiny – remízky, lesy i v zemědělských oblastech, mokřady, vodní plochy, takové plochy mají vytvořit stanoviště pro rostliny a živočichy. (Obecná ochrana přírody a krajiny – umístování nových staveb je v souladu s charakterem krajiny, kácet stromy lze jen na povolení, nutná náhradní výsadba apod.)

Zvláštní ochrana přírody a krajiny – ochrana zachovalých částí krajiny: Národní parky (Krkonoše, Šumava, Podyjí, České Švýcarsko), Chráněné krajinné oblasti (Jeseníky,

Beskydy, Moravský Kras, Litovelské Pomoraví aj.) – vysvětlit dětem jaké činnosti jsou v takových oblastech zakázány nebo omezeny, jak se mají chovat. Ochrana malých území nebo přírodních útvarů, např. (národní) přírodní rezervace, (národní) přírodní památka – slouží k ochraně např. mokřadů, rybníků, jeskyní, skalních útvarů, stanovišť vzácných rostlin a živočichů.

Návrhy:

- „*Pojedeme na výlet, na dovolenou.*“
- *procházka Litovelským Pomoravím,*
- *návštěva ekologického střediska Sluňákov,*
- *roční období – jak se projevují v přírodě, co je pro ně typické,*
- *jízda na koních.*

10. Odpady

Obecně odpady vznikají v domácnosti, v průmyslu a zemědělství. Učit děti jak se s odpady správně nakládá – skládkování, spalování, třídění a recyklace – které způsoby jsou ekologičtější a proto preferované. Které materiály se recyklují. Možnosti recyklace ve městě – zvláštní kontejnery na sídlištích na sklo, papír, plast. Co se děje s odpadem, když ho vyhodíme do popelnice. Proč by se neměly vyhazovat nebezpečné odpady do popelnic (barvy, ředidla, baterie, léky), povinnost prodejců tyto materiály zpět odebírat.

Vratné a nevratné obaly – sklo a plast apod.

Návrhy:

- *jak můžeme třídit odpad v MŠ – založení odpadových nádob podle barev,*
- *zapojení školy a rodičů s dětmi do soutěže ve sběru papíru.*

11. Příroda ve městě

Vést děti ke srovnání životního prostředí ve městě a na venkově. Město – vysoce urbanizovaná krajina, vysoká zalidněnost, vysoké zatížení životního prostředí. Přírodní prvky ve městech – parky, botanické a zoologické zahrady, okolí řek, zahrádky u rodinných domků. Vesnice – méně lidí a menší zatížení přírody, louky, pole, lesy. Jaká zvířata žijí na venkově a jaká ve městě. Jak se chovat ve městě, aby se životní prostředí nezhoršovalo – používání veřejné dopravy nebo kol, budování cyklostezek, obnovování veřejné zeleně.

Návrhy:

- *poznávání přírody v městských parcích a zahradách,*
- *vycházky do městských sadů a okolí.*

II. Celoroční programy

Podněcovat k ekologizaci provozu – formou šetření vodou, energií, tříděním odpadu, péče o zeleň. Navazovat další kontakty se zařízeními zabývajícími se ekologickou výchovou.

Návrhy:

- *umístění krmítka pro ptáky, příprava krmení*
- *zdobení stromu pro zvířata*
- *péče o akvárium, terárium*
- *péče o zahrádku - pěstování zeleniny, květin a bylin*
- *třídění odpadu ve třídách*

Zpracovali: Mgr. Alena Kuželová, Elena Látalová

PROGRAM POLYTECHNICKÉ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

Polytechnická výchova v mateřské škole proniká všemi činnostmi dítěte a je vlastně prvním stupněm systematické přípravy dítěte na práci. Již zde se formují základní morální vlastnosti, jako je pocit zodpovědnosti, cílevědomosti, pracovní odvahy, sebekázně. Při pracovních činnostech se zároveň vyvíjí, rozšiřuje a prohlubuje smyslové vnímání, fantazie, senzomotorické dovednosti, nervosvalová koordinace, intelekt, technická představivost, myšlení, tvořivost, smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc. Polytechnické vzdělávání je vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výchovy, znalosti z technických oborů a všeobecné technické dovednosti (základní manuální zručnost) – technickou gramotnost.

Naše mateřská škola využívá kromě standardních možností samostatnou, speciálně vybavenou polytechnickou dílnu. Dílna je vybavena zařízením, náradím, pomůckami a náčiním pro hru a práci s různými materiály, a odpovídá hygienickým a bezpečnostním normám pro danou věkovou skupinu. Pro dílnu je zpracován a během činností v dílně je dodržován „Pracovní řád školní dílny“, se kterým jsou děti vždy seznámeny.

I. Záměry programu

z hlediska naplňování tří rámcových cílů předškolního vzdělávání

- 1. Rozvíjení dítěte a jeho schopností učení**, tj. které konkrétní poznatky a dovednosti by si dítě mělo osvojit nebo rozvinout a které jsou právě pro tuto oblast stěžejní:
 - vytvořit si základy manuální zručnosti,
 - umět bezproblémově zacházet s běžnými předměty denní potřeby při hře, činnosti, i při sebe obslužných či úklidových činnostech,
 - získat přiměřené dovednosti při práci s některými materiály, náradím a náčiním,
 - znát a respektovat základní bezpečnostní zásady a pravidla při práci s materiály, náradím i jednoduchými přístroji,
 - na základě vlastních činností získat některé elementární zkušenosti ze světa vědy a techniky (poznatky o vlastnostech některých materiálů, fyzikálních a chemických zákonitostech v technice i v přírodě),
 - uvědomovat si některé jednoduché procesy v technice, umět odpovědět na otázku *Co to je? Jak to funguje?* (např. oblast mechaniky – principy páky, kola na hřídeli),
 - zkoušet aplikovat získané zkušenosti a poznatky i do nových situací, snažit se situace řešit,
 - seznámit se s některými řemesly, znát jejich názvy, význam,
 - zajímat se o informace, používat různé encyklopedie, dětské časopisy,
 - získat zkušenost, že k tomu, abychom něco vytvořili, je nutné vynaložit úsilí.
- 2. Osvojení si základů hodnot, na kterých je založena naše společnost** tj. získávat konkrétní postoje k jevu či problému, který je pro tuto oblast důležitý:
 - uvědomit si význam práce a jejích výsledků, být k nim ohleduplný, neničit je, neplýtvat,
 - respektovat, že je třeba šetřit se zdroji a zacházet šetrně s materiály i s přírodním prostředím,

- chápat, že technika je přirozenou součástí našeho života a je pro lidi důležitá,
- postupně si uvědomovat některé vztahy techniky a přírody – jak tento vztah může člověk ovlivnit (pozitivně i negativně),
- uvědomovat si důležitost vztahu techniky a společnosti (např. jak některé stroje ulehčují lidem práci),
- podporovat zájem o pracovní činnosti, chuť zapojit se do nich,
- vytvářet u dětí potřebu tvořit, oceňovat jejich vztah k technickým činnostem,
- zažívat radost z podařeného díla,
- zažívat podporu dospělých i dětí při tvůrčích činnostech,
- získávat vztah úcty k dílu předků a tradicím.

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí, tj. aktivita dítěte, v čem a jak jej zapojíme do činností:

- základními užívanými metodami učení v této oblasti je vždy aktivní činnostní učení dětí,
- při učení vycházíme zejména z dětské přirozené zvědavosti a jejich spontaneity,
- děti mají dostatečný prostor a čas pro aktivitu a tvořivost při manipulaci s předměty a experimentaci,
- při řešení problému mohou děti zkoušet a volit různé postupy, učí se pracovat i s nezdarem a překonávat případné překážky.

II. Principy, metody, formy a organizace, obsah programu

1. Základní principy:

- princip prožitkového učení – vychází z učení prostřednictvím vlastního prožitku,
- princip činnostního učení – tj. možnost aktivní účasti dítěte (řešení praktických situací i situací intelektových – vytváření poznatků a souvislostí),
- princip situačního učení – využívání náhodně a přirozeně vzniklých situací.

2. Metody:

- vlastní hra, explorace, napodobování,
- pozorování – náhodné, připravené učitelkou,
- pokusy a experimenty připravené učitelkou,
- vytváření modelů,
- konstruování,
- grafické činnosti,
- verbální metody – výklad, poučení, instruktáž, vyprávění, rozhovor, dialog, popis obrázku, filozofování,
- dramatické metody.

3. Formy a organizace:

- používané organizační formy: individuální, individualizované, skupinové a kooperativní – dle plánů Třídních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání jednotlivých tříd (dále v textu jen TVP PV),
- maximální počet dětí při práci v dílně: 5 na jednu učitelku,
- věk dětí pro činnosti v dílně: od 3 do 7 let, konkrétně dle TVP PV a volby učitelky,

- časový úsek pro práci skupiny v dílně: dle TVP PV a aktuálních potřeb (cca 20 minut),
- střídání tříd v dílně je organizačně domlouváno učitelkami vždy předem v rámci plánování výchovně vzdělávací práce a dle TVP PV jednotlivých tříd.

4. Obsah, tj. vzdělávací nabídka (dle TVP PV jednotlivých tříd):

- hry a tvoření s různorodými materiály (např. papírem, dřevem, textilem, vlnou, kovem, různými hmotami – modurit, těsto, keramická hlína, plastická hmota atd.),
- hry a činnosti s přírodninami (např. písek, kameny, plody a plodiny stromů a rostlin),
- hry a vytváření z různých již použitých či odpadních materiálů, problematika recyklace (např. využití igelitových sáčků, PET lahví, víček od nápojů, kelímků od jogurtů, krabic od nápojů atd.),
- hry a činnosti s pracovním náradím a náčiním,
- konstruktivní hry a činnosti se stavebnicemi (např. kostky, destičky, šroubování, skládanky, magnetické stavebnice, ozubená kola atd.),
- pokusy a objevy,
- práce s informacemi (např. návštěvy výstav, muzeí, získávání informací z encyklopedií a časopisů atd.),
- poznávání vybraných řemeslných dovedností, i historických (např. řemeslo košíkáře, tkalce, koudelníka, bednáře, ševce, perníkáře, parukáře, atd.)

Zpracovali: Mgr. Alena Kuželová, Elena Látalová, Kristýna Němečková

EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační systém školy slouží k hodnocení vlastní práce a k získávání zpětné vazby o tom, jak celý systém uvnitř školy funguje.

Oblasti (předmět) evaluace: naplňování cílů (záměrů) programu
 kvalita podmínek vzdělávání
 vzdělávací proces (průběh a výsledky vzdělávání).

1. Školní vzdělávací program. Soulad ŠVP PV – RVP PV.

V této oblasti se hodnotí naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP PV.

1.1 Evaluace podtémat integrovaných bloků	
Cíl:	<i>Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy do činnostního plánu, třídní knihy (TK) - Konzultace učitelek - Dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.2 Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku	
Cíl:	<i>Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení realizace daného integrovaného bloku , dále 1x ročně (červen) záznam v celoročním hodnocení
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy do činnostního plánu - Záznam v celoročním hodnocení - Konzultace učitelek - Konzultace učitelka - rodič - Dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči, konzultace s odborníky (PPP)
Kdo:	Pedagogické pracovnice

1.3 Evaluace speciálních programů	
Cíl:	<i>Plnění záměrů speciálních programů, začlenění cílů do jednotlivých integrovaných bloků</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení realizace daného integrovaného bloku – průběh realizace, dále 1x ročně (červen) záznam v celoročním hodnocení – naplnění záměrů
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy do činnostního plánu - Záznam v celoročním hodnocení - Konzultace učitelek - Pedagogické rady - Zpětná vazba od dětí a rodičů
Kdo:	Pedagogické pracovnice

2. Podmínky vzdělávání

V této oblasti se hodnotí podmínky pro naplňování koncepčních záměrů ŠVP PV.

2.1 Evaluace věcných podmínek	
Cíl:	<i>Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP PV: budova, technický stav. Vybavení tříd, dětský nábytek. Pomůcky, hračky. Zahrada, zahradní náčiní. Výdejna stravy, vybavení.</i>
Časový rozvrh:	Pomůcky, hračky 1 x ročně (červen), ostatní 1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy z pedagogických rad a provozních porad - Záznamy z kontrolní činnosti - Monitoring - Rozhovory s rodiči, schůzky s rodiči - Dotazníky, hodnocení (v celoročním hodnocení) - Vlastní hodnocení
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle místa pracovní působnosti, ředitelka

2.2 Evaluace životosprávy	
Cíl:	<i>Zhodnotit podmínky v oblasti životosprávy dětí: strava a skladba jídelníčku, pitný režim, zajištění denního rytmu a řádu, dostatek pohybu dětí, respektování individuálních potřeb dětí</i>
Časový rozvrh:	1x ročně (červen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy z pedagogických rad a provozních porad - Záznamy z kontrolní činnosti - Monitoring - Dotazníky, hodnocení (v celoročním hodnocení)
Kdo:	Pedagogické pracovnice, ředitelka

2.3 Evaluace psychosociálních podmínek	
Cíl:	<i>Zhodnotit psychosociální podmínky školy: bezpečnost prostředí, respektování potřeb dětí, adaptace dětí, vyváženost osobní svobody a dodržování pravidel soužití, pedagogický styl učitelek</i>
Časový rozvrh:	1x ročně (červen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Záznamy z pedagogických rad a provozních porad - Záznamy z kontrolní činnosti - Monitoring - Dotazníky, hodnocení (v celoročním hodnocení)
Kdo:	Pedagogické pracovnice, ředitelka

2.4 Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl:	<i>Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP PV: pružnost denního řádu, vyváženost spontánních a řízených činností, organizace aktivit dětí, plánování vycházející z potřeb a zájmů dětí</i>
Časový rozvrh:	1x ročně (červen)
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring - Hospitace - Kontrolní činnost - Záznam v celoročním hodnocení - Dotazníky - Záznamy z pedagogických rad a provozních porad - Konzultace
Kdo:	Všichni zaměstnanci dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

2.5 Evaluace řízení mateřské školy	
Cíl:	<i>Zhodnotit řízení školy: vymezení povinností, pravomocí a úkolů, informační systém školy, podpora a motivace zaměstnanců, funkčnost plánování a využívání zpětné vazby, smysluplnost a funkčnost kontrolní a evaluační činnosti, spolupráce se zřizovatelem a jinými organizacemi v okolí školy</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrolní činnost – příloha Plán kontrolní činnosti ředitelky - Pedagogické rady a provozní porad - Vlastní hodnocení školy - Rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči - Hodnocení kontrolních orgánů (ČŠI) - Dotazníky - Fotodokumentace - Porady a schůzky s partnery
Kdo:	Všichni zaměstnanci, ředitelka

2.6 Evaluace personálního a pedagogického zajištění	
Cíl:	<i>Zhodnotit personální podmínky: kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů, efektivita personálního zabezpečení</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Dotazníky - Průběžné vzdělávání pedagogů - Podpora samostudia pedagogů - Kontrolní činnost - Hospitace - Pedagogické rady a provozní porady - Vlastní hodnocení školy
Kdo:	Ředitelka

2.7 Evaluace spoluúčasti rodičů	
Cíl:	<i>Zhodnotit spoluúčast rodičů na vzdělávání: vztahy mezi pedagogy a rodiči, účast rodičů ve vzdělávání, informování o dětech; vstřícnost, profesionalita a taktnost pedagogů</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči - Individuální konzultace s rodiči - Dotazníky - Porady, schůzky - Akce školy za účasti rodičů - Vlastní hodnocení školy
Kdo:	Ředitelka

3. Průběh vzdělávání a výsledky

Evaluace průběhu vzdělávání je zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání

3.1 Hodnocení průběhu vzdělávání	
Cíl:	<i>Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí a vzdělávací přínos pro děti</i>
Časový rozvrh:	Převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby, minimálně 2x ročně
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultace učitelek - Konzultace s rodiči - Konzultace s odborníky - Diagnostika dětských výtvarných prací

	<ul style="list-style-type: none"> - Cílené pozorování, monitoring - Zpětná vazba od dětí - Záznamy v třídních knihách - Záznamy do diagnostických a osobnostních listů, zejména na základě diagnostiky a pozorování - Vstupní diagnostika - Vedení portfolia
Kdo:	Pedagogické pracovnice

3.2 Hodnocení výsledků vzdělávání

Cíl:	<i>Hodnotit výsledky vzdělávání dětí</i>
Časový rozvrh:	1x za 3 roky
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Konzultace učitelek - Konzultace s rodiči - Konzultace a odborníky - Diagnostika dětských výtvarných prací - Cílené pozorování, monitoring - Záznamy do diagnostických a osobnostních listů - Výstupní diagnostika, výstupní dotazník
Kdo:	Pedagogické pracovnice, ředitelka

3.3 Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces

Cíl:	<i>Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP PV</i>
Časový rozvrh:	Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
Nástroje:	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring - Záznamy do činnostního plánu, třídní knihy - Konzultace učitelek - Vzájemné hospitace - Hospitace, uplatňování poznatků z DVPP - Pedagogické rady - Autoevaluace pedagogických pracovníků - Sebehodnocení a hodnocení dětí
Kdo:	Pedagogické pracovnice

PŘÍLOHY ŠVP PV

Přílohy jsou k dispozici k nahlížení a k výpisům u ředitelky školy po osobní žádosti.

- č. 1 Organizační řád**
- č. 2 Pracovní iniciativy pracovníků školy**
- č. 3 Kritéria pro přiznání osobních příplatků**
- č. 4 Plán pedagogických rad a pracovních porad**
- č. 5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků**
 - doporučený metodický materiál
 - výhledový individuální plán dalšího vzdělávání
- č. 6 Plán kontrolní činnosti ředitelky**